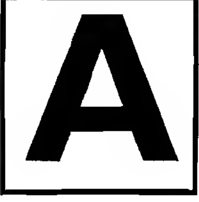
सहायक (मुख्य) परीक्षा- २०१२ – दि. ८ सप्टेंबर, २०१२

2012 Code : **E01**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. 201681

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. भारत सरकारने ____________ हा दिवस राष्ट्रीय मतदार दिन म्हणून साजरा करण्याचे ठरविले आहे.
(1) 12 जानेवारी (2) 25 जानेवारी (3) 18 जानेवारी (4) 26 जानेवारी
The Government of India has decided to celebrate the National Voter's day on ____________
(1) 12th January (2) 25th January (3) 18th January (4) 26th January

2. स्वतंत्र तेलंगणाची मागणी ____________ संबंधित आहे.
(1) भाषिक महत्वाकांक्षेशी (2) प्रादेशिक असंतुलनाशी
(3) राज्याच्या स्वायत्ततेशी (4) फूटीरतेच्या राजकारणाशी
The demand for separate Telangana is an issue related to ____________
(1) Linguistic aspiration (2) Regional imbalance
(3) State autonomy (4) Politics of separation

3. भारतात जनगणना दर ____________ कालांतराने केली जाते.
(1) 05 वर्षे (2) 12 वर्षे (3) 10 वर्षे (4) 15 वर्षे
The census in India is done after a gap of every ____________
(1) 05 years (2) 12 years (3) 10 years (4) 15 years

4. ध्वनीचा वेग ____________ असतो.
(1) धातूमध्ये सर्वात जास्त (2) वायूमध्ये सर्वात जास्त
(3) द्रवांमध्ये सर्वात जास्त (4) सर्वात समान
Speed of sound is ____________
(1) Maximum in metals (2) Maximum in gases
(3) Maximum in liquids (4) Equal in all

5. जागतिक बँक ____________ या नावानेही ओळखली जाते.
(1) IBRD (आंतरराष्ट्रीय पुर्नरचना व विकास बँक) (2) IMF (आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी)
(3) IDA (आंतरराष्ट्रीय विकास संस्था) (4) यापैकी नाही
World Bank is also known as ____________
(1) IBRD (2) IMF
(3) IDA (4) None of these

6. 2012 च्या ऑलिंपीक स्पर्धेचे आयोजन कोणी केले ?
(1) चीन (2) भारत (3) इंग्लंड (4) थायलंड
Who hosted the 2012 Olympic games ?
(1) China (2) India (3) England (4) Thailand

7. नेफा हे ____________ चे जुने नाव आहे.
(1) मणिपूर (2) मेघालय
(3) अरुणाचल प्रदेश (4) त्रिपूरा
NEFA is the old name of ____________
(1) Manipur (2) Meghalaya
(3) Arunachal Pradesh (4) Tripura

8. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्राच्या अपयशाचे कारण ____________ आहे.
(1) खाजगी क्षेत्राशी स्पर्धा
(2) राजकीय हस्तक्षेप आणि स्पष्ट उद्दिष्टांचा अभाव
(3) अतिरिक्त नोकर भरती
(4) वरील सर्व
The failure of the Public Sector in India is due to ____________
(1) Competition from the private sector
(2) Political interference and absence of clear objectives
(3) Over staffing
(4) All the above

9. दिल्ली येथील कॉमनवेल्थ क्रिडा स्पर्धेत 04 सुवर्ण पदके मिळविणारा गगन नारंग हा मुख्यत: ____________ खेळाडू आहे.
(1) वेटलिफ्टर (2) बॅडमिंटन खेळाडू
(3) एअर रायफल शूटर (4) यापैकी नाही
Gagan Narang who won 04 Gold Medals in Delhi Common Wealth Games is basically a ____________
(1) Weightlifter (2) Badminton player
(3) Air Rifle Shooter (4) None of these

10. लंडन आलिम्पिक 2012 मध्ये भारताच्या मेडल मिळवणाऱ्यांबाबत काय खरे नाही ?
(1) सुशिल कुमार यांनी कुस्तीत (66 किलो) चांदीचे पदक मिळविले.
(2) मेरी कोम यांनी मुष्टीयुद्धात कांस्य पदक मिळविले. (51 किलो)
(3) गगन नारंग यांनी कांस्य पदक मिळविले.
(4) योगेश्यर दत्तने कुस्तीत (60 किलो) चांदीचे पदक मिळविले.
Which statement about the medal winners in London Olympics (2012) from India is incorrect ?
(1) Sushil Kumar won Silver in Wrestling (66 kg)
(2) Mary Kom won Bronze in Boxing (51 kg)
(3) Gagan Narang won Bronze
(4) Yogeshwar Dutt won Silver in Wrestling (60 kg)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

11. आझाद हिंद फौजेतील झांशी राणी रेजिमेंट ही महिला तुकडी कोणाच्या नेतृत्वाखाली कार्यरत होती ?

(1) उषा मेहता (2) अरुणा असफ अली
(3) लक्ष्मी सेहगल (4) यापैकी नाही

Under whose command was the Rani Jhansi Regiment, the women's regiment of Azad Hind Fauj ?

(1) Usha Mehata (2) Aruna Asaf Ali
(3) Laxmi Sehagal (4) None of these

---

12. सूर्य मंदीर __________ शहराच्या जवळ आहे.

(1) पुरी (2) अमृतसर (3) अजमेर (4) कन्याकुमारी

The Sun Temple is located near __________ city.

(1) Puri (2) Amritsar (3) Ajmer (4) Kanya Kumari

---

13. नटसम्राट हे मराठी नाटक कोणी लिहिले आहे ?

(1) वसंत कानेटकर (2) वि. वा. शिरवाडकर
(3) जयवंत दळवी (4) भालचंद्र नेमाडे

Who wrote the Marathi play Natsamrat ?

(1) Vasant Kanetkar (2) V. V. Shirwadkar
(3) Jaywant Dalvi (4) Bhalchandra Nemade

---

14. आय. आय. एम. मध्ये प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना __________ ही परीक्षा द्यावी लागते.

(1) कॅट (2) सीईटी (3) सेट (4) नेट

Students who aspire to take admission to I.I.M. have to appear for __________ examination.

(1) C.A.T. (2) C.E.T. (3) S.E.T. (4) N.E.T.

---

15. कैगा आण्विक उर्जा प्रकल्प खालीलपैकी कोणत्या राज्यात आहे ?

(1) कर्नाटक (2) तामिळनाडू
(3) गुजरात (4) केरळ

In which one of the following states Kaiga nuclear power project is located ?

(1) Karnataka (2) Tamil Nadu
(3) Gujarat (4) Kerala

16. योग्य जोड्या जुळवा :

अ) बिहार	1) ममता बॅनर्जी
ब) गुजरात	2) जयललिता
क) तामिळनाडू	3) नरेंद्र मोदी
ड) पश्चिम बंगाल	4) नितीश कुमार

	अ	ब	क	ड
(1)	1	2	3	4
(2)	2	3	4	1
(3)	4	3	2	1
(4)	3	4	1	2

Match the following :

A) Bihar	1) Mamata Banerjee
B) Gujarat	2) Jaylalita
C) Tamil Nadu	3) Narendra Modi
D) West Bengal	4) Nitish Kumar

	A	B	C	D
(1)	1	2	3	4
(2)	2	3	4	1
(3)	4	3	2	1
(4)	3	4	1	2

17. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात सर्वप्रथम ''आधार'' कार्ड वितरीत केले गेले ?

(1) गुजरात (2) महाराष्ट्र (3) आसाम (4) यापैकी नाही

In which one of the following states was the first “Adhar” card issued ?

(1) Gujarat (2) Maharashtra (3) Assam (4) None of these

18. ‘शून्य प्रहर’ हा कार्यकारी मंडळावर नियंत्रण ठेवण्याचा संसदीय कामकाजातील भाग हा __________ येतो.

(1) राष्ट्रपतीच्या अभिभाषणानंतर (2) प्रश्नोत्तर तासानंतर
(3) स्थगन प्रस्तावानंतर (4) अविश्वास दर्शक ठरावानंतर

‘Zero hour’ is a Parliamentary procedure to control the executive. If follows __________

(1) The Presidential address (2) The question hour
(3) The adjournment motion (4) The no confidence motion

19. भारतात महिलांसाठी ____________ मध्ये जागा राखीव आहेत.

(1) लोकसभा (2) राज्य विधीमंडळे

(3) पंचायत राज संस्था (4) यापैकी नाही

In India seats are reserved for women in

(1) Loksabha (2) State Legislative Assemblies

(3) Panchayat Raj Bodies (4) None of these

---

20. खालीलपैकी कोणता प्रत्यक्ष कर आहे ?

(1) मूल्यवर्धित कर (2) व्यवसाय कर

(3) सेवा कर (4) विक्री कर

Which of the following is a direct tax ?

(1) Value added tax (2) Professional tax

(3) Service tax (4) Sales tax

---

21. रंगभूमी दिन ____________ रोजी पाळला जातो.

(1) 05 नोव्हेंबर (2) 05 जून (3) 27 मार्च (4) यापैकी नाही

Theatre day is observed on

(1) 05 November (2) 05 June (3) 27 March (4) None of these

---

22. हृदयाचे कार्य व्यवस्थित चालू आहे हे तपासण्यासाठी खालीलपैकी कोणते उपकरण वापरतात ?

(1) इ.सी.जी. (2) सोनोग्राफी

(3) सी.टी.स्कॅन (4) ग्लुकोमीटर

Which of the following instruments is used for checking proper functioning of heart ?

(1) E.C.G. (2) Sonography

(3) C.T. Scan (4) Glucometer

---

23. खालीलपैकी भाषिक आधारावर निर्मिती झालेले पहिले राज्य कोणते ?

(1) महाराष्ट्र (2) आंध्र प्रदेश

(3) गुजरात (4) राजस्थान

Which one of the following is the first state to have been formed on linguistic basis ?

(1) Maharashtra (2) Andhra Pradesh

(3) Gujarat (4) Rajasthan

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

24. महाराष्ट्रातील भारतरत्नांबाबत काय खरे नाही ?
(1) सर्व प्रथम महर्षी धोंडो केशव कर्वेना मिळाला (1958)
(2) आतापावेतो महाराष्ट्रातून दोन गायकांना मिळाला
(3) केवल एकाच उद्योजकाला अद्याप गोखले गेले आहे ते म्हणजे श्री जे. आर. डी. टाटा
(4) आतापावेतो एक पुरस्कार मरणोत्तर प्रदान करण्यात आला

What is not true of the "Maharashtrian Bharatratna" ?
(1) The first one to be awarded was Maharshee Dhondo Keshav Karve (1958)
(2) So far two singers have been bestowed with this honour
(3) The only industrialist honoured with the award Shree J. R. D. Tata
(4) So far one award has been given posthumous

---

25. प्रसिद्ध गिर जंगल ____________ राज्यात आहे.
(1) कर्नाटक (2) मध्य प्रदेश
(3) गुजरात (4) आसाम

The famous Gir forests are located in
(1) Karnataka (2) Madhya Pradesh
(3) Gujarat (4) Assam

---

26. श्री. विलासराव देशमुखांबाबत कोणते विधान खरे नाही ?
A) एक वेळी ते बाभळगावचे सरपंच होते.
B) महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री म्हणून त्यांना 26/11 च्या दहशतवादी हल्ल्यामुळे आसन खाली करावे लागले.
C) केन्द्रात ते प्रथम अवजड उद्योग मंत्री बनले.
D) तद्नंतर त्यांच्याकडे ग्रामीण विकास खाते आले.
E) जेंव्हा त्यांचे निधन झाले तेंव्हा त्यांच्याकडे विज्ञान व तंत्रज्ञान खाते होते.
(1) केवल C) (2) केवल D)
(3) केवल E) (4) कोणताही पर्याय योग्य नाही

Which statement is not true of Shri. Vilasrao Deshmukh ?
A) At one time he was Babhalgaon Sarpanch.
B) He had to give up Chief Ministership of Maharashtra due to 26/11 terror attack.
C) Initially he was Minister, Heavy Industries at the centre.
D) Then he had the portfolio of Rural Development.
E) When he passed away he had the charge of Science and Technology.
(1) Only C) (2) Only D)
(3) Only E) (4) No option is correct

---

27. संयुक्त राष्ट्रसंघटनेचे मुख्य उद्दीष्ट कोणते आहे ?

(1) आंतरराष्ट्रीय व्यापार (2) आंतरराष्ट्रीय शांतता व सुरक्षीतता

(3) आंतरराष्ट्रीय आरोग्य (4) यापैकी नाही

What is the prime objective of United Nations ?

(1) International Trade (2) International Peace and Security

(3) International Health (4) None of these

---

28. 'सेझ' ___________ च्या विकासाशी संबंधित आहे.

(1) मत्स्यव्यवसाय (2) शेती

(3) उद्योगधंदे (4) पर्यावरण

'SEZ' is related with the development of ___________

(1) Fishing (2) Agriculture

(3) Industries (4) Environment

---

29. खालील कोणती विधाने खरी आहेत ?

A) भारतातील एक बॅडमिंटन खेळाडू व एक टेनिस खेळाडू त्यांच्या नावात आधी 'N' येते वा 'I' येते यावर निश्चित होतात.

B) ती दोघेही पुरुष खेळाडू आहेत.

C) नावात 'N' आधी आल्यास बॅडमिंटन खेळाडू.

D) नावात 'I' नंतर आल्यास टेनीस खेळाडू.

(1) A) व C) (2) A), B) व C)

(3) A) व D) (4) एकही नाही

Which of the following statements are true ?

A) An Indian Badminton player and a Tennis player get identified on whether 'N' comes first or 'I' comes first in their names.

B) Both are men.

C) If 'N' comes first in the name, its Badminton player.

D) If 'I' comes later its Tennis player.

(1) A) and C) (2) A), B) and C)

(3) A) and D) (4) No statement is true

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

30. खालील कोणती विधाने सत्य आहेत ?

1) भारताचे महान हॉकीपटू मेजर ध्यानचंद यांचा 21 ऑगस्ट जन्म दिन.

2) भारतात 21 ऑगस्ट राष्ट्रीय क्रीडा दिन म्हणून साजरा होतो.

3) सर्वसाधारणपणे 21 ऑगस्ट या दिवशी अर्जुन पुरस्काराचे वितरण केले जाते.

(1) 1) आणि 2) (2) 2) आणि 3)

(3) 1) आणि 3) (4) 1), 2) आणि 3)

Which among the following are the correct statements ?

1) Hockey wizard of India Major Dhyanchand was born on 21st August.

2) In India 21st August is celebrated as the National Sports Day.

3) Normally Arjun awards get awarded on 21st August.

(1) 1) and 2) (2) 2) and 3)

(3) 1) and 3) (4) 1), 2) and 3)

---

31. खाली दिलेल्या अपूर्णांकांपैकी कोणते अपूर्णांक उतरत्या क्रमाने दिलेले आहेत ?

(1) $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{3}{7}, \frac{4}{5}, \frac{5}{6}, \frac{6}{7}$ (2) $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{3}{5}, \frac{4}{7}, \frac{5}{6}, \frac{6}{7}$

(3) $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{3}{5}, \frac{4}{6}, \frac{5}{7}, \frac{6}{7}$ (4) $\frac{6}{7}, \frac{5}{6}, \frac{4}{5}, \frac{3}{7}, \frac{2}{5}, \frac{1}{3}$

Which of the following are in descending order of their value ?

(1) $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{3}{7}, \frac{4}{5}, \frac{5}{6}, \frac{6}{7}$ (2) $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{3}{5}, \frac{4}{7}, \frac{5}{6}, \frac{6}{7}$

(3) $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{3}{5}, \frac{4}{6}, \frac{5}{7}, \frac{6}{7}$ (4) $\frac{6}{7}, \frac{5}{6}, \frac{4}{5}, \frac{3}{7}, \frac{2}{5}, \frac{1}{3}$

---

32. क्रिकेटच्या पहिल्या 10 षटकांमध्ये, धावांची सरासरी 3.2 होती. तर उरलेल्या 40 षटकांमध्ये 282 धावा पूर्ण करण्यासाठी, धावांची सरासरी किती असावी ?

(1) 6.25 (2) 6.5

(3) 6.75 (4) 7

In the first 10 overs of a cricket game, the run rate was 3.2. What should be the run rate in the remaining 40 overs to reach the target of 282 runs ?

(1) 6.25 (2) 6.5

(3) 6.75 (4) 7

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

33. दोन अंकी संख्येच्या एकक स्थानी 3 अंक आहे आणि त्यांच्या स्थानांची बेरीज, त्या संख्येच्या $\frac{1}{7}$ पट आहे. तर ती संख्या कोणती ?

(1) 83 (2) 63 (3) 64 (4) 65

A number of 2 digits has 3 as its unit digit and the sum of the digits is $\frac{1}{7}$ of the number itself. Then the no. is ________

(1) 83 (2) 63 (3) 64 (4) 65

---

34. एका प्राणी संग्रहालयात काही हरणं व मोर आहेत. त्यांच्या शिरगणीप्रमाणे त्यांची एकूण संख्या 80 आहे. त्यांच्या पायांची एकूण संख्या 200 आहे. तर मोरांची संख्या किती ?

(1) 20 (2) 30 (3) 50 (4) 60

There are deer and peacocks in a zoo. Their head count is 80. However, the legs are 200 in number. How many peacocks are there in the zoo ?

(1) 20 (2) 30 (3) 50 (4) 60

---

35. एक गाडी 50 कि.मी. प्रती तास वेगाने धावते आहे. तो एक बोगदा अडीच मिनिटात पार पाडते तर बोगद्याची लांबी सुमारे किती ?

(1) 1500 मीटर (2) 2000 मीटर

(3) 2500 मीटर (4) 3000 मीटर

A train travelling at a speed of 50 kms per hour covers a tunnel in two and half minutes. What is the approximate length of the tunnel ?

(1) 1500 meter (2) 2000 meter

(3) 2500 meter (4) 3000 meter

---

36. सोडवा :

$$\left(\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{3}-1}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{3}+1}\right)^2 = ?$$

(1) 15 (2) 0 (3) 14 (4) 1

Solve :

$$\left(\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{3}-1}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{3}+1}\right)^2 = ?$$

(1) 15 (2) 0 (3) 14 (4) 1

37. एका संख्येचा 25% (टक्के) जर 20 आहे तर त्या संख्येचा 40% किती ?

(1) 30 (2) 32
(3) 35 (4) 31

25% of a number is 20 what is 40% of that number ?

(1) 30 (2) 32
(3) 35 (4) 31

---

38. $3\frac{2}{3}+6\frac{7}{12}+4\frac{9}{36}+5+7\frac{1}{12}$ या समीकरणात कोणता लहानात लहान अपूर्णांक मिळविला असता, पूर्ण संख्या मिळेल ?

(1) $\frac{5}{12}$ (2) $\frac{1}{5}$ (3) $\frac{7}{12}$ (4) $\frac{2}{5}$

What smallest fraction should be added to $3\frac{2}{3}+6\frac{7}{12}+4\frac{9}{36}+5+7\frac{1}{12}$ to make the sum a whole number ?

(1) $\frac{5}{12}$ (2) $\frac{1}{5}$ (3) $\frac{7}{12}$ (4) $\frac{2}{5}$

---

39. एका रेल्वेचा पूर्ण प्रवाशी क्षमतेने प्रवास सुरू आहे. पहिल्या स्थानकावर या प्रवाशापैकी $\frac{1}{3}$ प्रवाशी उतरतात व 96 अधिक प्रवाशी रेल्वेमध्ये चढतात. त्यापुढील स्थानकावर एकूण प्रवाशापैकी $\frac{1}{2}$ प्रवाशी खाली उतरतात व 12 प्रवाशी चढतात. त्यापुढील स्थानकावर रेल्वे जेव्हा पोहोचते, तेव्हा रेल्वेमध्ये 248 प्रवाशी शिल्लक राहतात. तर सुरवातीला रेल्वेमध्ये किती प्रवाशी प्रवास करीत होते ?

(1) 555 (2) 465
(3) 564 (4) 666

A train starts with its full passenger capacity. At the first station, it $\frac{1}{3}$ of them alight while 96 board the train. At the next it $\frac{1}{2}$ of the total alight and 12 board the train. On reaching the next station, the passengers are found to be 248. With how many passengers did the train start ?

(1) 555 (2) 465
(3) 564 (4) 666

---

40. जर $x-\frac{1}{x}=\sqrt{21}$ असेल, तर $\left(x^2+\frac{1}{x^2}\right)\left(x+\frac{1}{x}\right)$ ची किंमत आहे.

(1) 115 (2) 116 (3) 114 (4) 120

If $x-\frac{1}{x}=\sqrt{21}$, then the value of $\left(x^2+\frac{1}{x^2}\right)\left(x+\frac{1}{x}\right)$ is

(1) 115 (2) 116 (3) 114 (4) 120

---

41. खालील समीकरणाची किंमत काढा.

$1.2\times1.2+0.8\times0.8+2.4\times0.8$

(1) 2 (2) 4 (3) 3 (4) 16

The value of

$1.2\times1.2+0.8\times0.8+2.4\times0.8$ is

(1) 2 (2) 4 (3) 3 (4) 16

---

42. खालीलपैकी सर्वात लहान अपूर्णांक कोणता ?

$\frac{13}{16},\frac{15}{19},\frac{17}{21},\frac{7}{8}$

(1) $\frac{13}{16}$ (2) $\frac{15}{19}$ (3) $\frac{17}{21}$ (4) $\frac{7}{8}$

Which of the following fractions is the smallest ?

$\frac{13}{16},\frac{15}{19},\frac{17}{21},\frac{7}{8}$

(1) $\frac{13}{16}$ (2) $\frac{15}{19}$ (3) $\frac{17}{21}$ (4) $\frac{7}{8}$

---

43. तीन आकडी सगळ्यात लहान संख्या कोणती जीला 14 ने पूर्ण भाग जातो ?

(1) 140 (2) 126

(3) 112 (4) कोणताही पर्याय योग्य नाही

Find the least number of 3 digits which is exactly divisible by 14 ?

(1) 140 (2) 126

(3) 112 (4) None of the options

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

44. एका माणसाने आपल्या संपत्तीचा $\frac{1}{7}$ वा भाग मुलीला दिला. उरलेली संपत्ती त्याने आपल्या मुलांमध्ये समान वाटली. मुलांच्या वाटणीला आलेली संपत्ती मुलीच्या वाट्यापेक्षा दुप्पट होती. तर त्याच्या मुलांची (मुलगे) संख्या किती ?

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

A man gave away $\frac{1}{7}$ of his property to his daughter and the remaining to his sons, to be equally divided among them. If the share of each son is double that of the daughter, then the number of sons are

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

---

45. 'क्ष' ला 4 ने भागले असता, बाकी 3 उरते. जर 2 क्ष ला 4 ने भागले तर बाकी किती उरेल ?

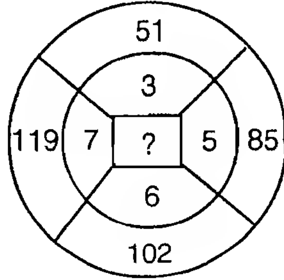
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 6

When X is divided by 4, the remainder is 3. What is the remainder when 2X is divided by 4 ?

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 6

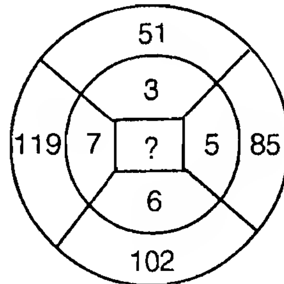
---

46. दिलेल्या आकृतीतील संख्या विशिष्ट नियमाचे पालन करतात. दिलेल्या पर्यायांमधून अशी संख्या शोधा, की जी प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य ठरेल.

(1) 18 (2) 17 (3) 16 (4) 15

The numbers in the given figure follows some rule. Find the number from given alternatives, which will occupy correctly in the place of (?).

(1) 18 (2) 17 (3) 16 (4) 15

---

47. X हा Z पेक्षा उंच, पण W पेक्षा ठेंगणा आहे. W हा Y पेक्षा उंच पण V पेक्षा ठेंगणा आहे.Y हा Z पेक्षा उंच पण X पेक्षा ठेंगणा आहे. तर सर्वात उंच कोण ?

(1) Y (2) X (3) W (4) V

X is taller than Z, but shorter than W. W is taller than Y, but shorter than V. Y is taller than Z, but shorter than X. Then who is the tollest among them ?

(1) Y (2) X (3) W (4) V

---

48. एका घनाकृती ठोकळ्याच्या सहा बाजू सहा वेगवेगळ्या रंगाच्या आहेत. वरचा पृष्ठभाग पांढऱ्या रंगाने रंगविला आहे. निळ्या व लाल पृष्ठभागांच्या मध्ये हिरवा पृष्ठभाग आहे. पांढऱ्या व काळ्या पृष्ठभागांच्या मध्ये नारिंगी पृष्ठभाग आहे. तर नारिंगी पृष्ठभागाच्या विरूद्ध बाजूला कोणता रंग असेल ?

(1) हिरवा (2) निळा (3) पांढरा (4) लाल

Six surfaces of a cube are of six different colours. The upper surface is white. The green surface is between blue and red. The orange surface is between white and black. Which will be the colour of the surface opposite to orage ?

(1) Green (2) Blue (3) White (4) Red

---

49. दोन विधाने दिलेली आहेत. त्यावरून दोन अनुमाने काढलेली आहेत. या अनुमानांबाबत फक्त एक पर्याय बरोबर आहे. तो बरोबर पर्याय निवडा.

विधाने - 1) सर्व पदवीधर पुरुष आहेत.

2) काही पदवीधर अधिकारी आहेत.

अनुमाने - I. सर्व पुरुष पदवीधर आहेत.

II. काही पुरुष अधिकारी आहेत.

(1) फक्त अनुमान I बरोबर आहे (2) फक्त अनुमान II बरोबर आहे

(3) अनुमान I व II दोन्ही बरोबर आहेत (4) अनुमान I व II दोन्ही बरोबर नाहीत

Two statements are given. From these two statements two conclusions are derived. About the conclusions, only one of the alternatives is correct. Select the correct alternative.

Statements – 1) All graduates are male.

2) Some graduates are officers.

Conclusions – I. All males are graduate

II. Some males are officers.

(1) Only conclusion I is correct (2) Only conclusion II is correct

(3) Conclusions I & II both are correct (4) Conclusions I & II both are not correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

50. दिलेल्या संख्यामालेतील क्रमाने येणारी पुढील पदे दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा.

4, 8, 9, 27, 16, 64, 25, 125, ? , ?

(1) 36, 169 (2) 36, 216 (3) 34, 216 (4) 36, 343

Find the next two terms in the given number series, from the alternatives given.

4, 8, 9, 27, 16, 64, 25, 125, ? , ?

(1) 36, 169 (2) 36, 216 (3) 34, 216 (4) 36, 343

---

51. "FORM" हा शब्द "DMTO" ह्या संकेताक्षरात लिहिला जातो. तर "STOP" हा शब्द कोणत्या संकेताक्षरात लिहिला जाईल ?

(1) QUQR (2) QRQR (3) RQMN (4) QRQV

If "FORM" is coded as "DMTO" ; then how will "STOP" be coded ?

(1) QUQR (2) QRQR (3) RQMN (4) QRQV

---

52. जर "BAD" हा शब्द सांकेतिक भाषेत 5 – 4 – 7 असा लिहिला तर "NATION" या शब्दासाठी सांकेतिक पर्याय कोणता ?

(1) 17 – 4 – 23 – 12 – 19 – 17 (2) 17 – 4 – 22 – 11 – 18 – 17

(3) 17 – 4 – 23 – 12 – 18 – 17 (4) 17 – 4 – 22 – 12 – 18 – 17

If "BAD" is coded as 5 – 4 – 7 ; how will you code the word "NATION" ?

(1) 17 – 4 – 23 – 12 – 19 – 17 (2) 17 – 4 – 22 – 11 – 18 – 17

(3) 17 – 4 – 23 – 12 – 18 – 17 (4) 17 – 4 – 22 – 12 – 18 – 17

---

53. खालील मालीका पूर्ण करण्यासाठी, रिकाम्या जागी, दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य संख्या निवडा.

26, 50, 82, ?, 170

(1) 122 (2) 110 (3) 127 (4) 152

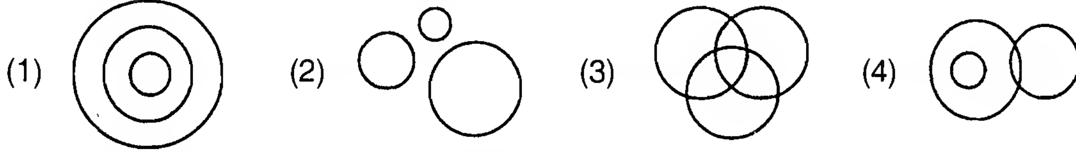
Find the missing number in the series, from the given alternatives.

26, 50, 82, ?, 170

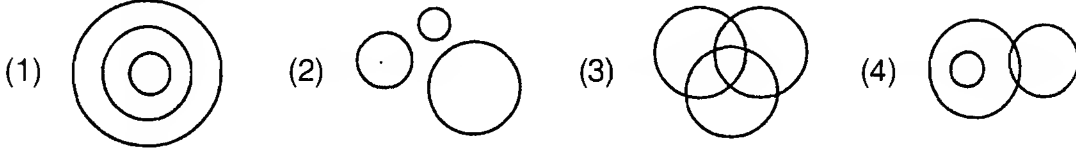
(1) 122 (2) 110 (3) 127 (4) 152

---

54. प्राध्यापक, वरिष्ठ प्राध्यापक आणि पुरुष वरिष्ठ प्राध्यापक यातील संबंध योग्य प्रकारे व्यक्त करणारी आकृती कोणती ?

Select the diagram which represents the relationship best between Professors, Senior Professors and male Senior Professors.

---

55. किती प्रकारात 4 पुस्तके ABCD एकावर एक ठेवता येतील जेणेकरून A व B एकमेकांच्या सान्निध्यात राहाणार नाहीत ?

(1) 9 (2) 12 (3) 14 (4) 18

In how many ways can 4 books ABCD be arrayed vertically one above the other if book A cannot be put together with book B ?

(1) 9 (2) 12 (3) 14 (4) 18

---

56. एक नकाशा असा ठेवला गेला की आग्नेय दिशा उत्तर बनते ईशान्य दिशा पश्चिम बनते अशा परिस्थितीत दक्षिण दिशा काय बनेल ?

(1) उत्तर (2) ईशान्य

(3) वायव्य (4) वरील एकही पर्याय योग्य नाही

A map was so placed that south east becomes north, north east becomes west and so on. What will south become ?

(1) North (2) North east

(3) North west (4) None of the above

---

57. दोन झाडांवर A व B काही पक्षी बसले आहेत. झाड A वरील पक्षी B झाडावरील पक्षांना म्हणतात तुमच्यातील एक आमच्या झाडावर या आपण दोघेही सारखे होऊ.

झाड B वरील पक्षी म्हणतात त्यापेक्षा तुमच्यापैकी एक आमच्यात आला तर आम्ही तुमच्या दुप्पट होऊ.

वृक्ष A व B वर किती पक्षी आहेत ?

(1) 7 आणि 9 (2) 3 आणि 3 (3) 5 आणि 9 (4) एकही पर्याय योग्य नाही

There are some birds on each of the two trees A and B.

The birds on A say to those on B that if one of you come to our tree we will both be equal.

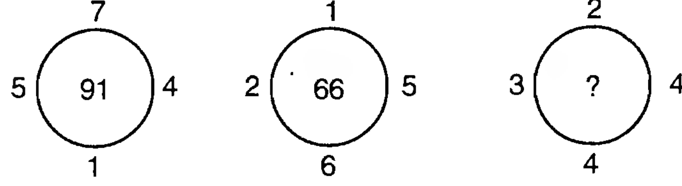
The birds on B say to those on A that instead if one of you come to us we will be double your strength. How many birds are there on A and B ?

(1) 7 and 9 (2) 3 and 3 (3) 5 and 9 (4) No option is correct

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

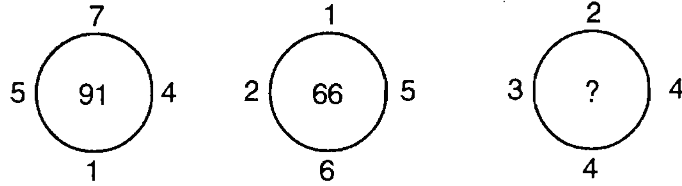

58. प्रत्येक वर्तुळाच्या बाहेर चार संख्या आहेत. पहिल्या दोन वर्तुळात, या चार संख्यांच्या आधारे विशिष्ट सुत्राने वर्तुळातील संख्या तयार करण्यात आलेली आहे. तिसऱ्या वर्तुळातील प्रश्नचिन्हाच्या जागी, त्याच सुत्रानुसार येणारी संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा.

(1) 45 (2) 48 (3) 46 (4) 47

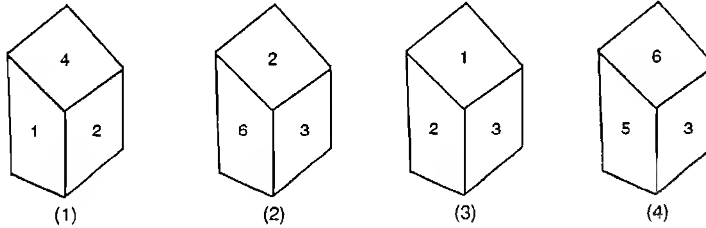
To the outside of each circle there are four numbers. From these numbers new numbers are obtained by some formula within the first two circles. Adopting the same formula, select the number in place of question mark, in the third circle, from the given alternatives.

(1) 45 (2) 48 (3) 46 (4) 47

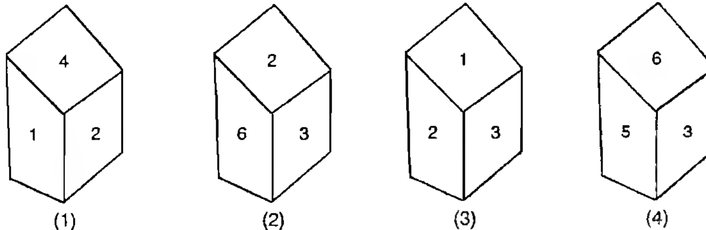
---

59. एका फाशाच्या वेगवेगळ्या चार अवस्था दिलेल्या आहेत. त्यावरून 4 च्या विरुद्ध अंगास कोणता अंक असेल ?

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5

Four different postions of a dice are shown. Which number will be, to the opposite of 4 ?

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5

---

60. राहूलचे आजचे वय त्याच्या वडिलांच्या आजच्या वयाच्या $\frac{1}{3}$ आहे. राहूलच्या आईचे वय त्याच्या वडिलांच्या वयापेक्षा 5 वर्षांनी कमी आहे. राहूलचे आजचे वय 13 वर्षे असल्यास राहूलच्या आईचे, त्याच्या जन्मावेळीचे वय किती असेल ?

(1) 22 (2) 34 (3) 20 (4) 21

Today, Rahul's age is $\frac{1}{3}$ of his father's age. The age of Rahul's mother is 5 years less than that of his father. If today the age of Rahul is 13 years, what must have been the age of Rahul's mother, at the time of his birth ?

(1) 22 (2) 34 (3) 20 (4) 21

---

61. क्रिकेटचा सामना बघत, आठ मित्र एका रांगेत पुढील प्रमाणे बसले आहेत. अशोकच्या उजव्या बाजूला भारत असून, त्याच्या उजवीकडे कोणीही नाही, इला व गणेश यांच्यामध्ये फराहा आहे. हुसेनच्या उजव्या बाजूला गणेश आहे. भारत व धनराज यांच्यामध्ये अशोक आहे. इला ही धनराजच्या शेजारी आहे. चंद्रिका कडेला आहे. तर अशोक व गणेश यांच्यामध्ये किती व्यक्ति आहेत ?

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

Eight friends are watching a cricket match, sitting in a row. Bharat has been sitting on the right hand side of Ashok, while no one is sitting on the right of Bharat. Faraha is between Ela and Ganesh. Ganesh is on the right side of Hussain. Ashok is between Bharat and Dhanraj. Ela is neighbour of Dhanraj. Chandrika is at the end. Then how many persons are there between Ashok and Ganesh ?

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

---

62. 3 मार्च 2004 हा दिवस जर सोमवार असेल तर 3 मार्च 2011 या दिवशी कोणता वार असेल ?

(1) सोमवार (2) बुधवार (3) मंगळवार (4) गुरुवार

If Monday falls on 3rd March 2004, what day will it be on 3rd March 2011 ?

(1) Monday (2) Wednesday (3) Tuesday (4) Thursday

---

63. A या ठिकाणाच्या पूर्वेला 5 कि.मी. दूर अंतरावर B हे ठिकाण आहे. B च्या उत्तरेला 5 कि.मी. अंतरावर C हे ठिकाण आहे व C च्या पूर्वेला 7 कि.मी. अंतरावर D हे ठिकाण आहे, तर A आणि D मधील सरळ अंतर किती ?

(1) 17 कि.मी. (2) 13 कि.मी. (3) 12 कि.मी. (4) 15 कि.मी.

B is situated at a distance of 5 kms to the East of A. C is at a distance of 5 kms to the North of B. D is at a distance of 7 kms to the East of C. Then what is the straight distance between A and D ?

(1) 17 kms (2) 13 kms (3) 12 kms (4) 15 kms

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

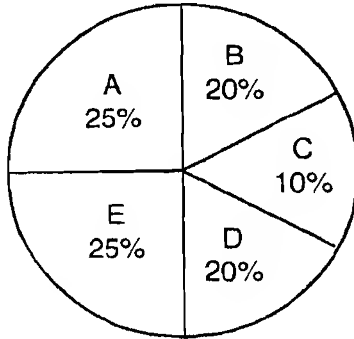
64. 50 प्रश्न असलेल्या एका गणिताच्या परिक्षेत बरोबर उत्तराला 4 गुण दिले जातात व चुकीच्या उत्तराला 3 गुण कापले जातात. उन्नतीने सर्व प्रश्न सोडविले. तिला या परीक्षेत 144 गुण मिळाले. तर तिने किती प्रश्न बरोबर सोडविले ?

(1) 36 (2) 42 (3) 44 (4) 38

In a mathematics exam. of 50 questions, every right answer is given 4 marks, while 3 marks are deducted for every wrong answer. Unnati solved all the questions and obtained 144 marks. How many questions did she solve correctly ?

(1) 36 (2) 42 (3) 44 (4) 38

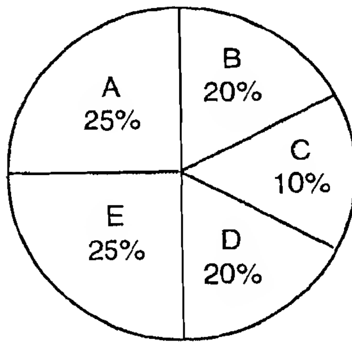
65. पुढील आकृतीचा अभ्यास करून, 10,000 रु. उत्पन्न असलेल्या एका कुटुंबाचा शिक्षण व करमणूक व्यतीरिक्त खर्च किती ?

A = खाद्य
B = घरभाडे
C = करमणूक
D = औषधी
E = शिक्षण

(1) 1500 (2) 6500
(3) 3500 (4) 4500

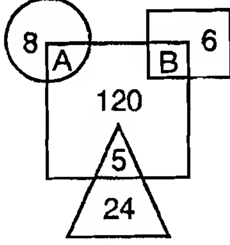
Studying the figure below, find out the total expenses of a family excluding education and entertainment, with the income of Rs. 10,000.

A = Food
B = House Rent
C = Entertainment
D = Medicines
E = Education

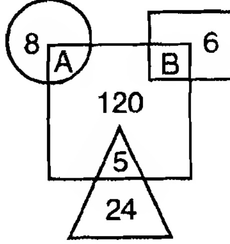
(1) 1500 (2) 6500
(3) 3500 (4) 4500

66. आकृतीतील अक्षरे आणि संख्याचे निरीक्षण करून त्यांच्यातील असणाऱ्या संबंधावरून A आणि B च्या किंमती कोणत्या ? योग्य पर्याय निवडा.

(1) 12, 20 (2) 15, 20 (3) 30, 20 (4) 20, 25

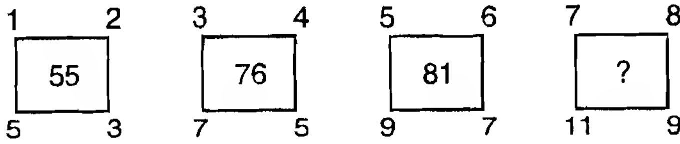
Observe the relationship between alphabets and numbers in the figure below what are the values of A and B ? Select the correct alternative.

(1) 12, 20 (2) 15, 20 (3) 30, 20 (4) 20, 25

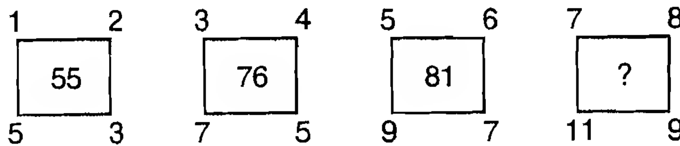
---

67. खालील आकृतीत प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ? योग्य पर्याय निवडा.

(1) 105 (2) 151 (3) 70 (4) 86

Which number will come in place of the question mark in the following figure ? Select the correct alternative.

(1) 105 (2) 151 (3) 70 (4) 86

68. पहिल्या स्तंभात काही शब्द दिलेले असून दुसऱ्या स्तंभात त्या शब्दांचे संकेत दिलेले आहेत. प्रत्येक संख्या ही एका विशिष्ट अक्षराची निदर्शक आहे. पहिल्या स्तंभातील शब्दांच्या क्रमानुसारच दुसऱ्या स्तंभातील संकेतांचा क्रम नाही.

स्तंभ I (शब्द)	स्तंभ II (संकेत)
M O T O R	5 1 18 12 25
P A S T E	13 15 20 15 18
L O R R Y	12 15 18 18 25
E A R L Y	16 1 19 20 5

P A S T E या शब्दाचा संकेत कोणता ?

(1) 5 1 18 12 25

(2) 13 15 20 15 18

(3) 12 15 18 18 25

(4) 16 1 19 20 5

In the first column there are some words. In the second column, the same words are given in a code. Each number stands for a particular letter. The words in the first column and the codes in the second column are not in the same order.

Column I (words)	Column II (Codes)
M O T O R	5 1 18 12 25
P A S T E	13 15 20 15 18
L O R R Y	12 15 18 18 25
E A R L Y	16 1 19 20 5

Which is the code for P A S T E ?

(1) 5 1 18 12 25

(2) 13 15 20 15 18

(3) 12 15 18 18 25

(4) 16 1 19 20 5

69. @, #, %, $, © हे संकेत खालीलप्रमाणे वेगळ्या अर्थाने वापरण्यात आलेले आहेत.

i) A @ B म्हणजे, A हा B पेक्षा लहान नाही.
ii) A # B म्हणजे, A हा B एवढा नाही आणि A हा B पेक्षा लहान नाही.
iii) A % B म्हणजे, A हा B पेक्षा मोठा नाही.
iv) A © B म्हणजे, A हा B पेक्षा लहान नाही, A हा B पेक्षा मोठा नाही.
v) A $ B म्हणजे, A हा B पेक्षा लहान नाही, A हा B एवढा नाही.

चार विधाने आणि त्यावरून काढलेली तीन अनुमाने दिलेली आहेत. योग्य पर्याय निवडा.

विधाने : i) J # H
ii) H © T
iii) T $ R
iv) R % F

अनुमाने : I) J # R
II) R # F
III) J # T

(1) फक्त अनुमान I) बरोबर आहे
(2) फक्त अनुमाने I) व II) बरोबर आहेत
(3) फक्त अनुमान III) बरोबर आहे
(4) फक्त अनुमाने I) व III) बरोबर आहेत

The codes @, #, %, $, © are used in different meanings as follows :

i) A @ B means, A is not less than B.
ii) A # B means, A is not equal to B and A is not less than B.
iii) A % B means, A is not greater than B.
iv) A © B means, A is not less than B, A is not greater than B.
v) A $ B means, A is not less than B, A is not equal to B.

Four statements and three conclusions from them are given. Choose the correct alternative

Statements : i) J # H
ii) H © T
iii) T $ R
iv) R % F

Conclusions : I) J # R
II) R # F
III) J # T

(1) Only conclusion I) is correct
(2) Only conclusions I) and II) are correct
(3) Only conclusion III) is correct
(4) Only conclusions I) and III) are correct

70. एका विशिष्ट सांकेतिक भाषेत A S H O K E हा शब्द F X 8 T P 5 असा लिहिला जातो. त्याच भाषेत M O L U T Y कसे लिहिता येईल ?

(1) R T 12 Z 25 24 (2) R T 12 Z Y 25
(3) R T 12 25 Z 26 (4) R T 12 Z 25 Y

In a particular code language A S H O K E is written as F X 8 T P 5. How will M O L U T Y be written in that particular language code ?

(1) R T 12 Z 25 24 (2) R T 12 Z Y 25
(3) R T 12 25 Z 26 (4) R T 12 Z 25 Y

---

71. श्रीनगर, लेह व जम्मू एकमेकांना जोडल्या गेल्यास जवळपास कशी आकृती निघेल ?

(1) समभूज त्रिकोण (2) काटकोन त्रिकोण
(3) सरळ रेषा (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

Shrinagar, Leh and Jammu if connected almost form

(1) an equilateral triangle (2) a right angled triangle
(3) a straight line (4) none of the above

---

72. खालीलपैकी कोणते शहर कृष्णा-पंचगंगा नद्यांच्या संगमावर आहे ?

(1) कराड (2) कोल्हापूर (3) नरसोबाचीवाडी (4) सातारा

Which of the following towns is located on the confluence of Krishna-Panchaganga rivers ?

(1) Karad (2) Kolhapur (3) Narsobachiwadi (4) Satara

---

73. खालील कोणत्या दोन स्टेशनस्मधील रेल अंतर सर्वात कमी आहे ?

A) मुंबई-पुणे
B) बंगलोर-चेन्नई
C) अहमदाबाद-वडोदरा
D) भोपाळ-इंदोर
E) दिल्ली-जयपूर

(1) A (2) C (3) D (4) E

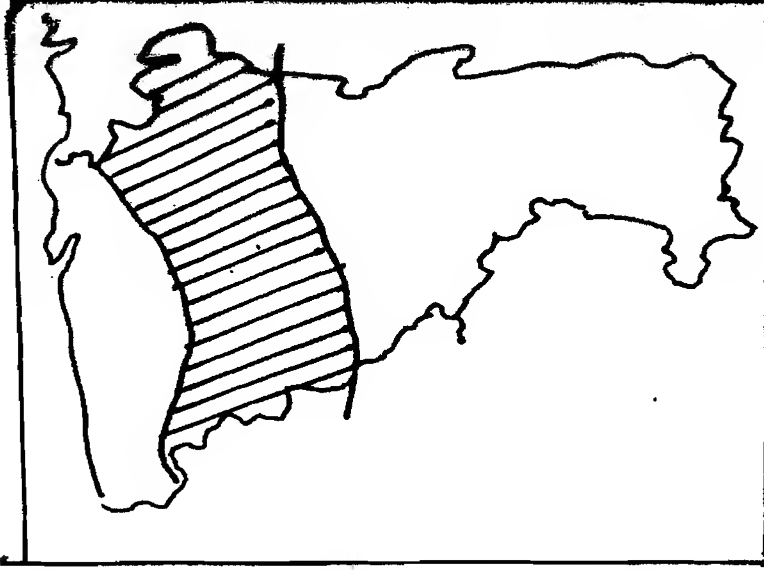
Which pair of stations has the shortest rail distance between them ?

A) Bombay-Pune
B) Bangalore-Chennai
C) Ahmedabad-Vadodara
D) Bhopal-Indore
E) Delhi-Jaipur

(1) A (2) C (3) D (4) E

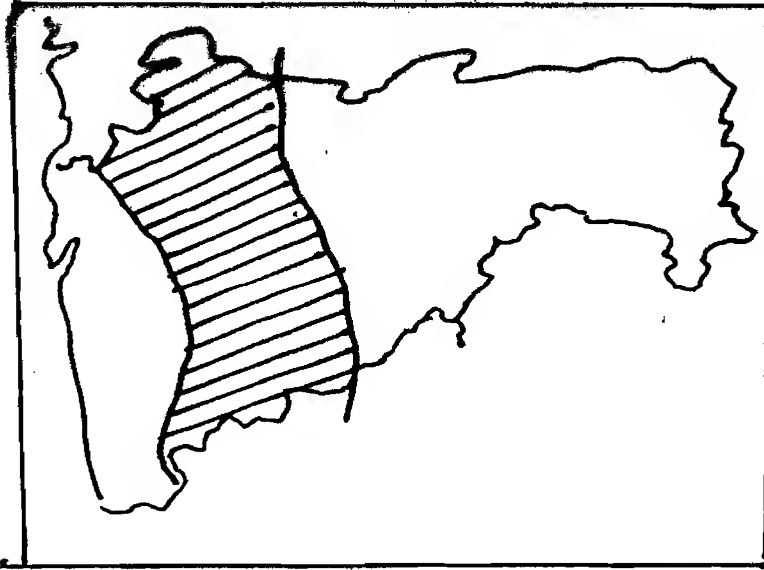
74. दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात गडद (Shaded) प्रदेश जी. टी. त्रिवार्थांच्या मतानुसार खालीलपैकी कोणता हवामान विभाग दाखवतो ?

(1) Am (2) Bs

(3) Aw (4) Cs

In the given map of Maharashtra the shaded area indicates which of the following climatic regions according to G. T. Trewartha ?

(1) Am (2) Bs

(3) Aw (4) Cs

75. खाली दिलेल्या महाराष्ट्रातील पर्वत शिखरांच्या उंचीचा कोणता क्रम उतरत्या क्रमाने बरोबर आहे ?
(1) कळसुबाई, हरिश्चंद्रगड, महाबळेश्वर, साल्हेर
(2) कळसुबाई, साल्हेर, महाबळेश्वर, हरिश्चंद्रगड
(3) कळसुबाई, महाबळेश्वर, हरिश्चंद्रगड, साल्हेर
(4) कळसुबाई, साल्हेर, हरिश्चंद्रगड, महाबळेश्वर

Which of the following sequences in descending order of the heights of mountain peaks in Maharashtra is correct ?
(1) Kalsubai, Harishchandragad, Mahabaleshwar, Salher
(2) Kalsubai, Salher, Mahabaleshwar, Harishchandragad
(3) Kalsubai, Mahabaleshwar, Harishchandragad, Salher
(4) Kalsubai, Salher, Harishchandragad, Mahabaleshwar

---

76. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या किल्यावर रोपवे (दोरमार्ग) सुविधा पुरवण्यात आली आहे ?
(1) राजगड (2) सिंहगड (3) रायगड (4) मुरुड-जंजिरा

Which of the following forts in Maharashtra is provided with Ropeway facility ?
(1) Rajgad (2) Sinhagad (3) Raigad (4) Murud-Janjira

---

77. बृहन्मुंबई शहरापेक्षा कमी लोकसंख्या असलेली राज्ये सुमारे किती ?
(1) 5 (2) 10 (3) 15 (4) 20

Around how many states have population less than that of Greater Bombay ?
(1) 5 (2) 10 (3) 15 (4) 20

---

78. खालील कोणता जिल्हा पुर्वीच्या जिल्ह्यातून निराळा करून निर्माण केला गेलेला नाही ?

1) सिंधूदुर्ग
2) जालना
3) गडचिरोली
4) लातूर
5) नंदूरबार
6) वाशिम
7) बीड
8) हिंगोली

पर्याय :
(1) सिंधूदुर्ग किंवा जालना
(2) नंदूरबार किंवा वाशिम
(3) गडचिरोली किंवा लातूर
(4) बीड किंवा हिंगोली

Which among the following districts has not been carved out of the original district ?

1) Sindhudurga
2) Jalna
3) Gadchiroli
4) Latur
5) Nandurbar
6) Washim
7) Beed
8) Hingoli

Options :
(1) Sindhudurga or Jalna
(2) Nandurbar or Washim
(3) Gadchiroli or Latur
(4) Beed or Hingoli

---

79. यादी I व यादी II मधील योग्य शब्दांची निवड करून जोड्या लावा व खाली दिलेला कोणता सांकेतिक क्रमांक बरोबर आहे ते सांगा.

	यादी I (धार्मिक स्थान)		**यादी II (जिल्हा)**
A)	पैठण	I)	नाशिक
B)	माहुर	II)	परभणी
C)	पंचवटी	III)	औरंगाबाद
D)	गंगाखेड	IV)	नांदेड

	A	**B**	**C**	**D**
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	IV	III
(3)	IV	III	II	I
(4)	III	IV	I	II

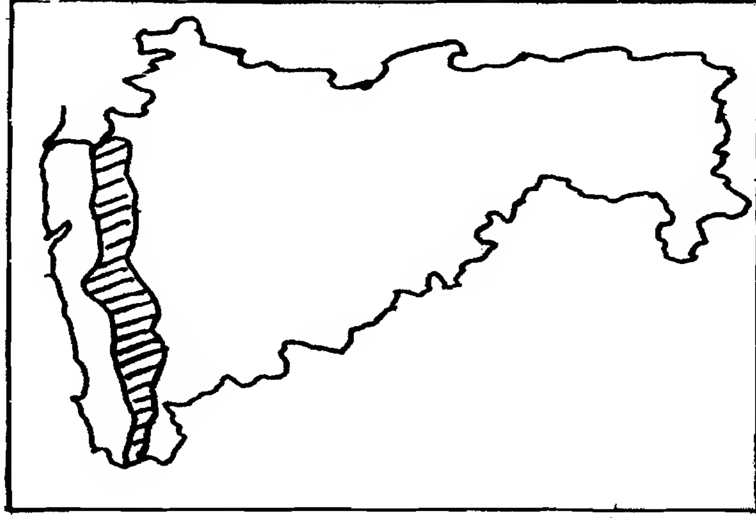
Match List I with List II and select correct answer using the code given below :

	List I (Religion Centre)		**List II (District)**
A)	Paithan	I)	Nasik
B)	Mahur	II)	Parbhani
C)	Panchavati	III)	Aurangabad
D)	Gangakhed	IV)	Nanded

	A	**B**	**C**	**D**
(1)	IV	III	II	I
(2)	I	II	IV	III
(3)	IV	III	II	I
(4)	III	IV	I	II

80. दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात गडद (Shaded) प्रदेश कोणत्या प्रकारची वने दाखवतो ?

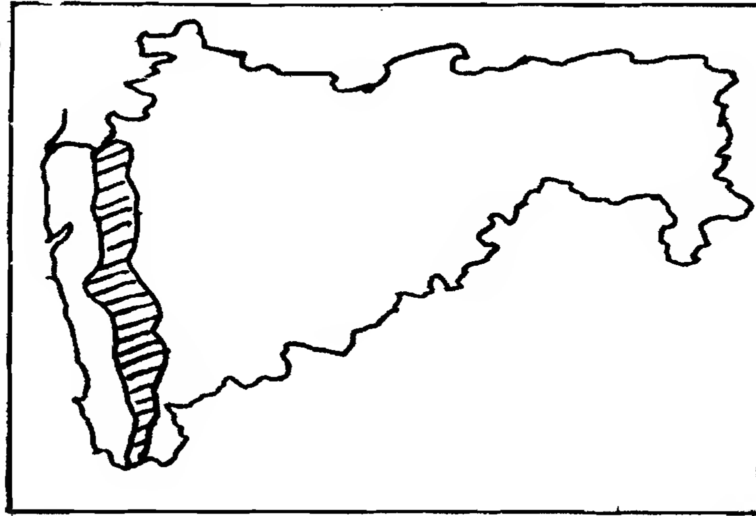
(1) निम सदाहरित वने

(2) आर्द्र व शुष्क पानझडी वने

(3) खारफुटी वने

(4) काटेरी झुडपे

In the given map of Maharashtra shaded area indicates which of the following type of forest ?

(1) Semi evergreen forest

(2) Wet and dry deciduous forest

(3) Mangrove forest

(4) Thorny bushes

81. महाराष्ट्रातील पश्चिम घाट ओलांडण्यासाठी खालील घाट (Passes) दक्षिणेकडून उत्तरेकडे क्रमाने लावा.

(1) फोंडाघाट, आंबाघाट, बोरघाट, थळघाट

(2) आंबाघाट, फोंडाघाट, बोरघाट, थळघाट

(3) बोरघाट, आंबाघाट, थळघाट, फोंडाघाट

(4) थळघाट, बोरघाट, आंबाघाट, फोंडाघाट

Arrange the passes from South to North which are used to cross the Western ghats in Maharashtra.

(1) Phondaghat, Ambaghat, Borghat, Thalghat

(2) Ambaghat, Phondaghat, Borghat, Thalghat

(3) Borghat, Ambaghat, Thalghat, Phondaghat

(4) Thalghat, Borghat, Ambaghat, Phondaghat

---

82. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात तलावातून जलसिंचन केले जाते ?

(1) चंद्रपूर, नागपूर, भंडारा, गोंदिया

(2) चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली

(3) चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया, वर्धा

(4) चंद्रपूर, यवतमाळ, अमरावती, वर्धा

Which of the following districts in Maharashtra have developed tank irrigation ?

(1) Chandrapur, Nagpur, Bhandara, Gondia

(2) Chandrapur, Bhandara, Gondia, Gadchiroli

(3) Chandrapur, Bhandara, Gondia, Wardha

(4) Chandrapur, Yavatmul, Amravati, Wardha

---

83. खालीलपैकी कोणते खनिज प्रामुख्याने आर्कियन खडकांत आढळते ?

(1) सोने (2) चांदी (3) लोहखनिज (4) चुनखडी

Which of the following minerals are found mainly in Archean Rocks ?

(1) Gold (2) Silver (3) Iron-ore (4) Limestone

---

84. सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील रेड्डी बंदरामधून जपानला खालील धातूंपैकी कोणत्या धातूची निर्यात होते ?

(1) लोहखनिज (2) लोहखनिज, मँगनिज

(3) लोहखनिज, बॉक्साईट (4) वरील सर्व

Which of the following minerals are exported to Japan from Reddy Port of Sindhudurg district ?

(1) Iron-ore (2) Iron-ore, Manganese

(3) Iron-ore, Bauxite (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

85. खालील खाड्यांचा कोणता क्रम उत्तरेकडून दक्षिणेकडे बरोबर आहे ?

(1) वसई, जैतापूर, देवगड, जयगड (2) वसई, जयगड, जैतापूर, देवगड

(3) वसई, जैतापूर, जयगड, देवगड (4) वसई, जयगड, देवगड, जैतापूर

Which of the following sequence of the creeks from north to south is correct ?

(1) Vasai, Jaitapur, Deogad, Jaigad (2) Vasai, Jaigad, Jaitapur, Deogad

(3) Vasai, Jaitapur, Jaigad, Deogad (4) Vasai, Jaigad, Deogad, Jaitapur

---

86. खालील धातूंपैकी कोणता धातू जांभ्या (laterite) खडकांत आढळतो ?

(1) सिलिका (2) मँगनिज (3) लोह खनिज (4) बॉक्साईट

Which of the following minerals is found in laterite rocks ?

(1) Silica (2) Manganese (3) Iron-ore (4) Bauxite

---

87. योग्य जोड्या लावा :

	यादी I (जलसिंचन योजना)		यादी II (जिल्हा)
A)	धोम	I)	औरंगाबाद
B)	दुधगंगा	II)	सातारा
C)	अरुणावती	III)	कोल्हापूर
D)	जायकवाडी	IV)	यवतमाळ

	A	B	C	D
(1)	III	II	I	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	IV	III	II
(4)	IV	I	III	II

Match the following :

	List I (Irrigation Project)		List II (District)
A)	Dhom	I)	Aurangabad
B)	Dudhganga	II)	Satara
C)	Arunavati	III)	Kolhapur
D)	Jayakwadi	IV)	Yeotmal

	A	B	C	D
(1)	III	II	I	IV
(2)	II	III	IV	I
(3)	I	IV	III	II
(4)	IV	I	III	II

88. खालीलपैकी कोणता जलसिंचन प्रकल्प महाराष्ट्रातील सर्वात मोठा जलसिंचन प्रकल्प आहे ?

(1) कोयना (2) भातसा (3) उजनी (4) जायकवाडी

Which of the following irrigation projects is the largest irrigation project in Maharashtra ?

(1) Koyna (2) Bhatsa (3) Ujani (4) Jayakwadi

---

89. खालीलपैकी महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात 80 टक्केपेक्षा जास्त जलसिंचन उपसा (lift irrigation) प्रकारचे आहे ?

(1) सोलापूर (2) कोल्हापूर (3) सातारा (4) सांगली

Which of the following districts in Maharashtra has more than 80 percent irrigation of lift irrigation type ?

(1) Solapur (2) Kolhapur (3) Satara (4) Sangli

---

90. योग्य जोड्या लावा :

यादी I (किल्ले)	**यादी II (जिल्हे)**
A) पांडवगड	I) रायगड
B) विजयदुर्ग	II) सिंधुदुर्ग
C) सुधागड	III) ठाणे
D) भैरवगड	IV) सातारा

	A	B	C	D
(1)	II	IV	III	I
(2)	IV	II	I	III
(3)	I	II	IV	III
(4)	III	I	II	IV

Match the following :

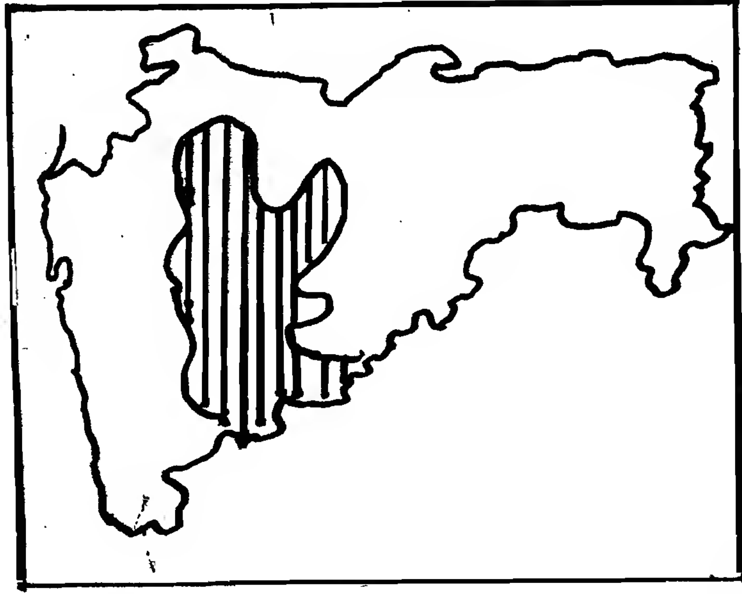
List I (Forts)	**List II (Districts)**
A) Pandavgad	I) Raigad
B) Vijaydurg	II) Sindhudurg
C) Sudhagad	III) Thane
D) Bhairavgad	IV) Satara

	A	B	C	D
(1)	II	IV	III	I
(2)	IV	II	I	III
(3)	I	II	IV	III
(4)	III	I	II	IV

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

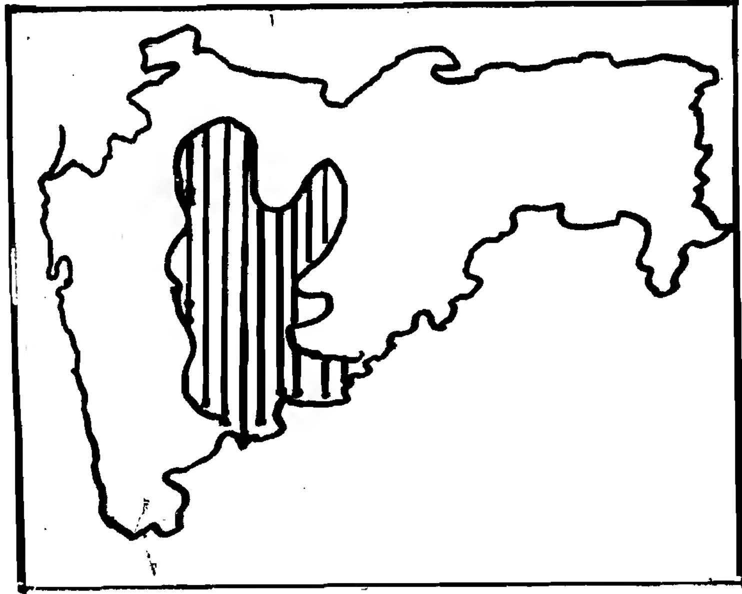
91. दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात गडद (shaded) प्रदेश खालीलपैकी कोणत्या पीकांच्या उत्पादन प्रदेश दाखवतो ?

(1) ज्वारी, बाजरी, गहू (2) तांदूळ, गहू, बाजरी

(3) गहू, बाजरी, मका (4) कापूस, ज्वारी, तांदूळ

In the given map and Maharashtra shaded area indicates area of production of which of the following crops ?

(1) Jawar, Bajra, Wheat (2) Rice, Wheat, Bajra

(3) Wheat, Bajra, Corn (4) Cotton, Jawar, Rice

92. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात सर्वाधीक तळी आहेत ?

(1) भंडारा (2) नागपूर (3) चंद्रपूर (4) कोल्हापूर

Which of the following districts in Maharashtra has the largest number of tanks ?

(1) Bhandara (2) Nagpur (3) Chandrapur (4) Kolhapur

---

93. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या मृदेची उत्पादकता सर्वात कमी आहे ?

(1) जांभी (2) रेगूर (3) गाळाची (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

Which of the following types of the soils in Maharashtra has the lowest productivity ?

(1) Lateritic (2) Regur (3) Alluvial (4) None of the above

---

94. योग्य जोड्या लावा :

यादी I (विद्यापीठ)	**यादी II (ठिकाण)**
A) महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ	I) दापोली
B) पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ	II) राहूरी
C) डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठ	III) परभणी
D) मराठवाडा कृषी विद्यापीठ	IV) अकोला

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	II	III	I
(3)	II	IV	I	III
(4)	III	IV	II	I

Match the following :

List I (University)	**List II (Location)**
A) Mahatma Phule Agriculture University	I) Dapoli
B) Punjabrao Deshmukh Agriculture University	II) Rahuri
C) Dr. Balasaheb Sawant Konkan Agriculture University	III) Parbhani
D) Marathwada Agriculture University	IV) Akola

	A	B	C	D
(1)	I	II	III	IV
(2)	IV	II	III	I
(3)	II	IV	I	III
(4)	III	IV	II	I

95. महाराष्ट्राच्या संदर्भात खालील विधानावर विचार करा.

A) लिंग गुणोत्तर महाराष्ट्रात 2001 पासून 2011 पर्यंत किंचित प्रगती दाखवते. (जनगणनेत)

B) सन् 2001 पेक्षा जनगणना 2011 मध्ये साक्षरतेत वाढ झाली आहे.

(1) A) बरोबर B) चूक

(2) A) चूक B) बरोबर

(3) दोन्ही बरोबर

(4) दोन्ही चूक

Consider the following statements in terms of Maharashtra

A) Census 2011 shows slight improvement over the 2001 census in the sex ratio.

B) Literacy percentage has gone up in 2011 from that in 2001.

(1) A) is correct B) is not

(2) B) is correct A) is not

(3) Both A) and B) are correct

(4) Neither A) nor B) is correct

---

96. महाराष्ट्राच्या पठारी प्रदेशात डिसेंबर व जानेवारी महिन्यात सरासरी किमान तापमान

(1) 12°C ते 16°C (2) 16°C ते 20°C

(3) 20°C ते 22°C (4) 8°C ते 12°C

Average minimum temperature on the plateau region of Maharashtra in the month of December and January is

(1) 12°C to 16°C (2) 16°C to 20°C

(3) 20°C to 22°C (4) 8°C to 12°C

---

97. खालीलपैकी कोणत्या पर्वत रांगा गोदावरी–भिमा नद्यांची खोरी वेगळी करतात ?

(1) महादेव डोंगर (2) सातमाळ डोंगर

(3) बालाघाट डोंगर (4) अजंठा डोंगर

Which of the following mountain ranges divide Godavari-Bhima river basins ?

(1) Mahadeo Range (2) Satmal Range

(3) Balaghat Range (4) Ajantha Range

---

98. पुढील कोणते विधान चूक आहे ?

1) बॉक्साईटचा मुख्य वापर ॲल्युमिनियम उत्पादनात होतो.
2) बॉक्साइट सिमेंट, लोखंड व पोलाद उत्पादनातही वापरतात.
3) सुमारे एक-पंचमांश भारताचे बॉक्साईटचे उत्पादन महाराष्ट्रात होते.
4) महाराष्ट्रात बॉक्साइट कोल्हापूर, रायगड, सांगली, सातारा, रत्नागिरी येथे आढळते.
5) इतर राज्यात महाराष्ट्राच्या तुलनेने अधिक चांगल्या प्रतीचे बॉक्साइट आढळते.

(1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) None

Which of the following statements is incorrect ?

1) Bauxite is mainly used in Aluminium production.
2) Bauxite is also used in cement, iron and steel production.
3) Almost one-fifth of Bauxite found in India is in Maharashtra.
4) In Maharashtra Bauxite is found in Kolhapur, Raigad, Sangli, Satara and Ratnagiri.
5) The other states have better quality Bauxite than that in Maharashtra.

(1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) None

---

99. योग्य जोड्या लावा :

यादी I (फळे)	**यादी II (उत्पादक प्रदेश)**
A) केळी	I) मालवण
B) काजू	II) श्रीरामपूर
C) मोसंबी	III) वसई
D) कलींगड	IV) अलीबाग

	A	B	C	D
(1)	III	I	II	IV
(2)	I	II	IV	III
(3)	II	I	III	IV
(4)	IV	III	II	I

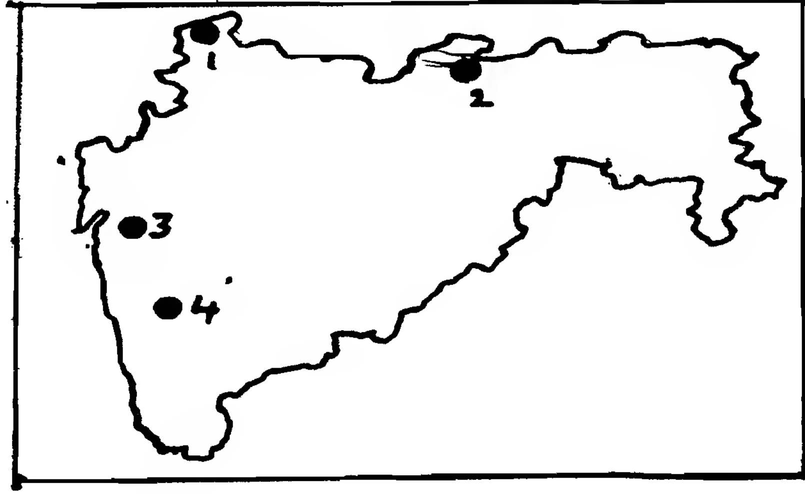
Match the following :

List I (Fruits)	**List II (Producing Areas)**
A) Banana	I) Malwan
B) Cashewnut	II) Srirampur
C) Sweetlemon	III) Vasai
D) Watermelon	IV) Alibag

	A	B	C	D
(1)	III	I	II	IV
(2)	I	II	IV	III
(3)	II	I	III	IV
(4)	IV	III	II	I

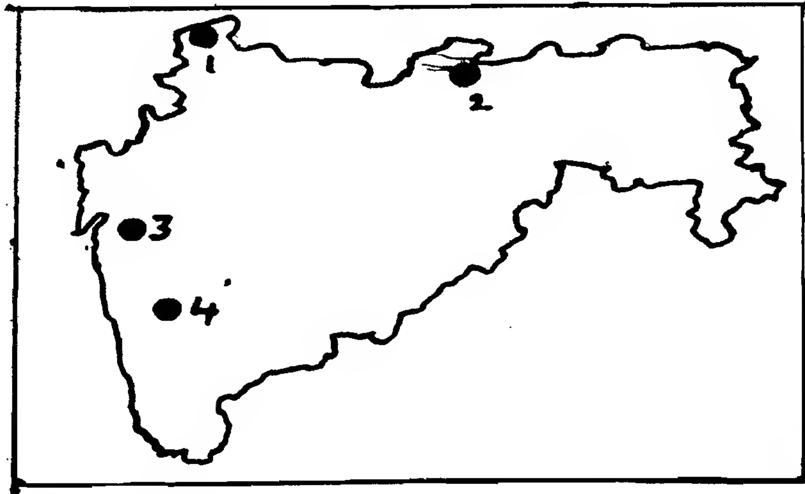

100. दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात चार थंडहवेची ठिकाणे 1, 2, 3, 4 अशा प्रकारे दाखवली आहेत. त्यांचा खालीलपैकी कोणता क्रम बरोबर आहे ?

(1) माथेरान, महाबळेश्वर, तोरणमाळ, चिखलदरा
(2) माथेरान, महाबळेश्वर, चिखलदरा, तोरणमाळ
(3) चिखलदरा, तोरणमाळ, महाबळेश्वर, माथेरान
(4) तोरणमाळ, चिखलदरा, माथेरान, महाबळेश्वर

In the given map of Maharashtra four hillstations labeled 1, 2, 3, 4. Which of the following order is correct ?

(1) Matheran, Mahabaleshwar, Toranmal, Chikhaldara
(2) Matheran, Mahabaleshwar, Chikhaldara, Toranmal
(3) Chikhaldara, Toranmal, Mahabaleshwar, Matheran
(4) Toranmal, Chikhaldara, Matheran, Mahabaleshwar

101. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 चा उद्देश

(1) माहितीचा अधिकार बहाल करणे

(2) सार्वजनिक प्राधिकरणाच्या अधिकारातील माहिती सुलभ मिळण्याची शाश्वती देणे

(3) सार्वजनिक प्राधिकरणाच्या कामामध्ये पारदर्शकता व जबाबदारी वृद्धिगत करणे

(4) वरील सर्व

The object of Right to Information Act, 2005 is

(1) To provide right to information

(2) To secure access to information under the control of public authority

(3) To bring transparency and accountability in functioning of public authority

(4) All the above

---

102. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 मधील कलम 2(e) नुसार "सक्षम प्राधिकारीच्या" व्याख्येमध्ये कोणाचा समावेश होत नाही ?

(1) लोकसभेचे सभापती (2) भारताचे सर न्यायाधीश

(3) भारताचे राष्ट्रपती (4) राज्यांचे मुख्यमंत्री

As per Section 2(e) of Right to Information Act, 2005 who does not come under the meaning of "Competent Authority" ?

(1) Speaker of House of people (2) Chief Justice of India

(3) President of India (4) Chief Minister of State

---

103. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 मधील खालीलपैकी कोणते कलम हे अधिनियम अधिनियमीत झाल्याच्या दिनांकापासून एकशे विसाव्या दिवशी अंमलात आले ?

(1) कलम 6 (2) कलम 12 (3) कलम 13 (4) कलम 15

Which of the following Sections of Right to Information Act, 2005 came into force on the one hundred and twentieth day of enactment of this Act ?

(1) Section 6 (2) Section 12 (3) Section 13 (4) Section 15

---

104. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 च्या कलम 7 नुसार सर्वसाधारण परिस्थितीत माहिती मिळण्याचा कालावधी __________ दिवसांचा आहे.

(1) 10 दिवस (2) 15 दिवस (3) 25 दिवस (4) 30 दिवस

Under Section 7 of Right to Information Act, 2005 the time limit under general circumstances to get the information is of __________ days.

(1) 10 days (2) 15 days (3) 25 days (4) 30 days

105. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 मधील कलम 12 नुसार केंद्रीय मुख्य माहिती आयुक्तांच्या नियुक्तीची शिफारस करणाऱ्या समितीमध्ये खालीलपैकी कोण सदस्य नसतात ?

(1) पंतप्रधान
(2) लोकसभेतील विरोधी पक्ष नेता
(3) भारताचे सर न्यायाधीश
(4) पंतप्रधानांनी नामनिर्देशित केलेला एक केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री

As per Section 12 of the Right to Information Act, 2005 among the following is not a member of recommendation committee for appointment to the post of Central Chief Information Commissioner.

(1) Prime Minister
(2) Leader of opposition in the Lok Sabha
(3) Chief Justice of India
(4) Union Cabinet Minister nominated by the Prime Minister

---

106. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 मधील कलम 17(3) नुसार राज्यपाल राज्य मुख्य माहिती आयुक्तास खालीलपैकी कोणत्या कारणावरून पदावरून काढून टाकू शकतात ?

(1) न्यायालयाने नादार घोषित केले
(2) नैतिक अध:पतन अपराधाबद्दल त्याला दोषी ठरविण्यात आले
(3) त्याच्या पदीय कर्तव्याबाहेरील कोणताही वेतनी रोजगार करीत असेल
(4) वरील सर्व

As per Section 17(3) of the Right to Information Act, 2005 the State Chief Information Commissioner can be removed by the Governor of a state on the following grounds.

(1) He is adjudged as an insolvent
(2) He is convicted for an offence of moral turpitude
(3) He is engaged in any paid employment outside the duties of his office
(4) All the above

---

107. मागितलेली माहिती एखाद्या व्यक्तीचे जीवीत वा स्वातंत्र्य या संबंधातील असले तर ती किती वेळात दिली जाते ?

(1) 45 तासात (2) 40 तासात
(3) 48 तासात (4) 60 तासात

In how much time information sought has to be given if it concerns the life or liberty of a person ?

(1) 45 hours (2) 40 hours
(3) 48 hours (4) 60 hours

---

108. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 मधील कलम 19 नुसार जन माहिती अधिकाऱ्याच्या निर्णयामुळे व्याधित झालेली कोणतीही व्यक्ती अपीलीय अधिकाऱ्याकडे ________ दिवसांमध्ये अपील करु शकते.

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30

As per Section 19 of the Right to Information Act, 2005 any person who is aggrieved by the decision of Public Information Officer can make an appeal to the Appellate Authority within ________ days.

(1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30

---

109. माहितीच्या अधिकाराचा कायदा सर्व प्रथम कोणत्या देशात अस्तित्वात आला ?

(1) इंग्लंड (2) चायना (3) स्वीडन (4) फ्रान्स

In which country did the Right to Information Act come into existence first ?

(1) England (2) China (3) Sweden (4) France

---

110. माहितीच्या अधिकार अधिनियम, 2005 मधील कोणत्या कलमामध्ये माहितीच्या हक्काची हमी प्रत्येक भारतीय नागरीकाला दिलेली आहे ?

(1) कलम 1 (2) कलम 2

(3) कलम 4 (4) कलम 3

Under which Section of Right to Information Act, 2005 Right of Information is guaranteed to every citizen of India ?

(1) Section 1 (2) Section 2

(3) Section 4 (4) Section 3

---

111. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 ला राष्ट्रपतीकडून कोणत्या तारखेस अनुमती मिळाली ?

(1) 15 मार्च 2005 (2) 29 ऑगस्ट 2005

(3) 15 जून 2005 (4) 30 ऑक्टोबर 2005

On which date the Right to Information Act, 2005 got assent of the President ?

(1) 15th March 2005 (2) 29th August 2005

(3) 15th June 2005 (4) 30th October 2005

112. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 कलम 6(3) (i) नुसार किती दिवसात जन अधिकारी त्याचेकडे केलेला अर्ज ज्याच्या अधिकार क्षेत्रात ती आहे त्याचेकडे पाठवून देईल ?

(1) 10 दिवसात (2) 5 दिवसात
(3) 8 दिवसात (4) 15 दिवसात

In how many days the application made to Public Authority for information is to be transferred to another Public Authority who holds it under the Section 6(3) (i) of Right to Information Act, 2005 ?

(1) Within 10 days (2) Within 5 days
(3) Within 8 days (4) Within 15 days

---

113. माहितीच्या अधिकाराखाली माहितीची मागणी कशी असू शकते ?

A) संगणकीय/ विद्युत
B) मौखिक
(1) A) बरोबर आहे परंतु B) नाही
(2) B) बरोबर आहे परंतु A) नाही
(3) A) व B) दोन्ही बरोबर आहेत
(4) न A) बरोबर न B)

Request for information under the Right to Information Act could be

A) Through electronic means
B) Oral
(1) A) is right, B) is not
(2) B) is right, A) is not
(3) Both A) and B) are right
(4) Both A) and B) are incorrect

---

114. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 चे कलम 19 व त्याचे उपकलम 1 मधील निर्णयाच्या विरुद्ध किती दिवसात दुसरे अपील करता येते ?

(1) 120 दिवसात (2) 60 दिवसात
(3) 90 दिवसात (4) 30 दिवसात

What is the period of second appeal against the decision under sub-section (1) of Section 19 of the Right to Information Act, 2005 ?

(1) 120 days (2) 60 days
(3) 90 days (4) 30 days

---

115. खालील विधाने लक्षपूर्वक वाचा आणि सत्य विधाने कोणती ते पर्यायी उत्तरातून निवडून लिहा.

अ) जन माहिती अधिकाऱ्याने मुद्दामहून माहिती देणे नाकारले तर माहिती आयोग, अशा अधिकाऱ्याला माहिती देईपर्यंत रु. 250/ प्रति दिवशी परंतु रु. 25,000 पेक्षा जास्त नाही असा दंड आकारु शकते.

ब) दंडाबरोबर शिस्तभंगाची कारवाई करण्याचा आदेश देऊ शकतो.

क) शिस्तभंगाची कारवाई केली तर दंड वसूल करता येत नाही.

ड) जन-माहिती अधिकारी माहिती आयोगाच्या आदेशाविरुद्ध सुप्रिम कोर्टात जाऊ शकतो.

(1) फक्त क) आणि ड) सत्य
(2) फक्त अ) आणि ब) सत्य
(3) वरील सर्व विधाने सत्य आहेत
(4) अ), ब) आणि ड) सत्य

Read the statements carefully and find out the true statements :

a) When the PIO willfully refuses to give information then the Information Commission may impose a penalty of Rs. 250/ day of default however in all not exceeding Rs. 25,000.

b) Along with the penalty Information Commission may recommend disciplinary action against PIO.

c) When disciplinary action is taken penalty can not be recovered.

d) PIO has a right to go to the Supreme Court against the order of the Information Commission.

(1) Only c) and d) are true
(2) Only a) and b) are true
(3) All the statements are true
(4) a), b) and d) are true

---

116. गांधींजींनी वैयक्तिक सत्याग्रह मागे कां घेतला ?

(1) कारण शासनाने भारताला ऑगस्ट ऑफर दिली
(2) कारण शासनाने पूर्ण स्वराज्याची मागणी पूर्ण केली
(3) कारण युद्ध चालू होते व जापान भारताच्या सीमेवर येऊन ठेवला होता
(4) वरील कोणतेही कारण योग्य नाही

Why did Gandhiji call off Individual Satyagraha Movement ?

(1) As the Governments came out with "August Offer"
(2) As the demand of Purna Swaraj was accepted by the Government
(3) As the war was on and Japan was at the doorstep of India
(4) None of the above

117. नागपूरच्या मजुर-आंदोलनाचे जनक कोणाला म्हणतात ?

(1) ॲड. बी. आर. मंडलेकर (2) स्वामी शंकरानंद

(3) डॉ. मुंजे (4) धुंडिराजपंत ठेंगडी

Who is said to be the father of Labour Movement of Nagpur ?

(1) Ad. B. R. Mandlekar (2) Swami Shankaranand

(3) Dr. Munje (4) Dhundirajpant Thengdi

---

118. गोपाळ गणेश आगरकरांनी केलेल्या शेक्सपियरच्या हॅमलेटच्या मराठी रूपांतराचे नाव काय ?

(1) विकासविलसित (2) ज्ञानप्रकाश

(3) हॅमलेट (4) हाय कास्ट वुमन

A Marathi version of Shakespeare's Hamlet by Gopal Ganesh Agarkar is titled as ______

(1) Vikasvilasit (2) Gyanprakash

(3) Hamlet (4) High Caste Woman

---

119. मवाळांनी काय मागितले नाही ?

A) जमीनीवरील कर कमी करणे, मीठावरील कर माफ करणे.

B) सावकारांच्या जुलुमांपासून संरक्षण.

C) इंग्रजांना उच्च पदांवर नेमणूक न देणे.

(1) केवल B) (2) केवल C)

(3) B) व C) (4) एकही पर्याय योग्य नाही

What was not demanded by the moderates ?

A) Reduction in land revenue, abolition of Salt tax.

B) Protection against exploitation from money lenders.

C) Not to appoint British on high posts.

(1) Only B) (2) Only C)

(3) B) and C) (4) No option is correct

---

120. लोकमान्य टिळकांनी 4 तत्त्व अंगिकारली होती. त्यात खालील कोणती बाब समाविष्ट नव्हती ?

(1) स्वराज (2) स्वदेशी

(3) सहकार (4) राष्ट्रीय शिक्षण

Lokmanya Tilak had adopted four principles. Which among the following was not one of them ?

(1) Swaraj (2) Swadeshi

(3) Sahakar (4) National Education

---

121. ________ हे इंडियन नॅशनल कॉंग्रेसचे पहिले मुस्लीम अध्यक्ष होते.

(1) अब्दुल कलाम आझाद (2) मौलाना आझाद

(3) बद्रुद्दिन तैयबजी (4) हकीम खान

________ was the first Muslim President of Indian National Congress.

(1) Abdul Kalam Azad (2) Maulana Azad

(3) Badruddin Tayabjee (4) Hakim Khan

---

122. 'अभिनव भारत' चे उद्देश काय होते ?

A) परदेशातून तस्करी करून हत्यारे मिळविणे.

B) इंग्रज विरोधी विचारांचा सैनिकांत प्रचार करणे.

C) स्वदेशी, बहिष्कार व राष्ट्रीय शिक्षण या संकल्पना लोकमानसात रूजविणे.

D) जेंव्हा शक्य आहे तेंव्हा गुरिल्ला डावपेच अवलंबिणे.

(1) A) व C) (2) A), B) व C)

(3) B), C) व D) (4) A), B), C) व D)

What were the aims of Abhinav Bharat ?

A) To secure weapons from abroad by smuggling them.

B) To preach anti British thoughts among soldiers.

C) To create public opinion through Swadeshi, boycott and national education.

D) Resort to guerilla tactics whenever possible.

(1) A) and C) (2) A), B) and C)

(3) B), C) and D) (4) A), B), C) and D)

---

123. ________ यांनी स्वामी दयानंद सरस्वतीना 'आर्यसमाज' स्थापनेसाठी मदत केली.

(1) विवेकानंद (2) आगरकर

(3) गोखले (4) लोकहितवादी

________ helped Swami Dayanand Saraswati in establishing 'Arya Samaj'.

(1) Vivekanand (2) Agarkar

(3) Gokhale (4) Lokhitvadi

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

124. महाराष्ट्रात मिठाचा सत्याग्रह ________ येथे झाला.

(1) संगमनेर, रत्नागीरी, मालवण

(2) वडाळा, मालवण, शिरोडा

(3) शिरोडा, संगमनेर, ठाणे

(4) कल्याण, मालवण, शिरोडा

At Maharashtra, there were Salt Satyagraha at ________

(1) Sangamner, Ratnagiri, Malvan

(2) Wadala, Malvan, Shiroda

(3) Shiroda, Sangamner, Thane

(4) Kalyan, Malvan, Shiroda

---

125. 'विद्यापीठ कायदा' कोणत्या कमिशनच्या शिफारशींवर आधारीत आहे ?

(1) हंटर कमिशन (2) सॅडलर कमिशन

(3) रॅली कमिशन (4) वूडस् कमिशन

'University Act' was passed on the basis of the recommendations made by ______

(1) Hunter Commission (2) Sandlor Commission

(3) Rally Commission (4) Wood's Commission

---

126. खालीलपैकी कोणी 'Age of Consent Act, 1891' मधील प्रस्तावानुसार मुलीच्या विवाहाच्या योग्य वयाची सीमा 10 वर्षावरून 12 वर्ष करण्यास विरोध केला ?

(1) महादेव गोविंद रानडे

(2) स्वामी विवेकानंद

(3) बाळ गंगाधर टिळक

(4) गोपाळकृष्ण गोखले

Who opposed the 'Age of Consent Act 1891' which proposed to raise the marriageable age for girls from ten to twelve ?

(1) Mahadev Govind Ranade

(2) Swami Vivekanand

(3) Bal Gangadhar Tilak

(4) Gopal Krishna Gokhale

127. जानकीदेवी बजाज यांनी 3 एप्रिल 1921 मध्ये देवळी येथे __________ वर भाषण दिले.

(1) सतीप्रथा व भ्रूणहत्या

(2) असहकार व स्वदेशी

(3) स्त्रि शिक्षण व विकास

(4) हुंडापद्धती व स्त्रिदमन

On 3rd April 1921 at Devli, Jankidevi Bajaj delivered a speech on __________

(1) Satipratha and Foeticide

(2) No-co-operation and Swadeshi

(3) Women Education and Development

(4) Dowry system and Suppression of women

---

128. ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेस (आयटक 1920) चे पहिले अध्यक्ष कोण होते ?

(1) जे. एम. सेनगुप्ता

(2) दिवान चमनलाल

(3) लाला लजपतरॉय

(4) चित्तरंजन दास

Who was the First President of All India Trade Union Congress in 1920 ?

(1) J. M. Sengupta

(2) Diwan Chamanlal

(3) Lala Lajpatrai

(4) Chittranjan Das

---

129. "देवाने माणसाला निर्माण केले नसून माणसानेच देवाला निर्माण केले आहे" असे __________ यांनी म्हंटले.

(1) महात्मा गांधी (2) आंबेडकर

(3) विठ्ठल शिंदे (4) गोपाळ आगरकर

Who said "God has not created Man but Man has created God" ?

(1) Mahatma Gandhi (2) Ambedkar

(3) Vitthal Shinde (4) Gopal Agarkar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

130. जोड्या जुळवा :

अ		ब	
अ)	निबंधमाला	1)	आगरकर
ब)	सुधारक	2)	सूर्याजी कृष्णाजी
क)	दर्पण	3)	विष्णुशास्त्री चिपळुणकर
ड)	मुंबई अखबार	4)	बाळशास्त्री जांभेकर

	अ	ब	क	ड
(1)	1	2	3	4
(2)	3	1	4	2
(3)	3	4	1	2
(4)	4	3	2	1

Match the following :

A		B	
A)	Nibandhamala	1)	Agarkar
B)	Sudharak	2)	Suryaji Krishnaji
C)	Darpan	3)	Vishnushastri Chiplunkar
D)	Mumbai Akhabar	4)	Balshastri Jambhekar

	A	B	C	D
(1)	1	2	3	4
(2)	3	1	4	2
(3)	3	4	1	2
(4)	4	3	2	1

---

131. कोणती अखिल भारतीय सेवा नाही ?

1) भारतीय प्रशासनिक सेवा
2) भारतीय पोलिस सेवा
3) भारतीय वन सेवा
4) भारतीय पोस्टल सेवा

(1) केवल 3) (2) केवल 4)
(3) 3) व 4) (4) वरील कोणतीही नाही

Which is not an All India Service ?

1) Indian Administrative Service
2) Indian Police Service
3) Indian Forest Service
4) Indian Postal Service

(1) Only 3) (2) Only 4)
(3) 3) and 4) (4) None of the above

---

132. राज्यपालांनी मान्य केलेल्या महाराष्ट्र शासन कार्यनियमावलीतील व्याख्येनुसार राज्य मंत्री मंडळात (कॅबिनेट) अंतर्भूत होणाऱ्या घटकाकरीता खालीलपैकी कोणता पर्याय लागु होतो ?

(1) मंत्री, राज्यमंत्री, मुख्यसचिव
(2) मंत्री, मुख्यमंत्री, उप मंत्री
(3) मंत्री
(4) मुख्यमंत्री, उप मुख्यमंत्री, सचिव

Which of the following options is an appropriate choice for the constitution of Cabinet as defined under Maharashtra Government Rules of Business approved by the Governor ?

(1) Ministers, State Ministers, Chief Secretary
(2) Ministers, Chief Minister, Deputy Ministers
(3) Ministers
(4) Chief Minister, Deputy Chief Minister, Secretaries

---

133. भारताच्या राष्ट्रीय ध्वज समितीचे अध्यक्ष होते.

(1) डॉ. राजेंद्र प्रसाद
(2) डॉ. बी. आर. आंबेडकर
(3) जे. बी. कृपलानी
(4) सरदार वल्लभभाई पटेल

Who was the President of the National Flag Committee ?

(1) Dr. Rajendra Prasad
(2) Dr. B. R. Ambedkar
(3) Shri J. B. Kriplani
(4) Sardar Vallabhabhai Patel

---

134. मूलभूत हक्कांच्या संरक्षणाची जबाबदारी खालीलपैकी कोणावर आहे ?

(1) कायदेमंडळ (2) कार्यकारी मंडळ
(3) राजकीय पक्ष (4) न्यायमंडळ

Which one of the following is the guardian of Fundamental Rights ?

(1) Legislature (2) Executive
(3) Political Parties (4) Judiciary

135. भारतीय संविधानाचे कलम 356 कशा संदर्भात आहे ?

अ) राज्यपालाची नियुक्ती

ब) घटक राज्याची विधानसभा बरखास्तीबाबत

क) संघराज्याचे स्वरूप एककेंद्री होणेबाबत

ड) नवीन राज्य निर्मितीबाबत

(1) अ) व क) (2) क) व ड) (3) ब) व क) (4) अ) व ड)

Article 356 of the Constitution of India is concerned with

A) Appointment of Governor

B) Dissolving of State Assembly

C) Centralization of a Federation

D) Formation of a new State

(1) A) and C) (2) C) and D) (3) B) and C) (4) A) and D)

---

136. पंतप्रधान खालीलपैकी कोणाला जबाबदार असतात ?

(1) मंत्रीमंडळ (2) राष्ट्रपती

(3) राज्यसभा (4) लोकसभा

To whom among the following is the Prime Minister responsible ?

(1) Council of Minister (2) President

(3) Rajyasabha (4) Loksabha

---

137. भारताच्या राज्यघटनेच्या उद्देशपत्रिकेवर ______________ प्रभाव दिसतो.

अ) कॅनडाची राज्यघटना

ब) जपानची राज्यघटना

क) इंग्लंडची राज्यघटना

ड) अमेरिकेची राज्यघटना

(1) अ) व क) (2) क) व ड) (3) फक्त ड) (4) फक्त ब)

Preamble of the Constitution of India reflects the influence of

A) Constitution of Canada

B) Constitution of Japan

C) Constitution of England

D) Constitution of America

(1) A) and C) (2) C) and D) (3) Only D) (4) Only B)

---

138. भारताच्या राष्ट्रपतींची निवड अप्रत्यक्षरित्या निर्वाचन मंडळाकडून होते ज्यामध्ये ____________ च्या निर्वाचीत सदस्यांचा समावेश असतो.

(1) फक्त लोकसभा
(2) फक्त राज्यसभा
(3) लोकसभा व राज्यसभा
(4) लोकसभा, राज्यसभा आणि राज्य विधानसभा

The President of India is elected indirectly by the electoral college consisting of the elected members of

(1) Only Loksabha
(2) Only Rajyasabha
(3) Loksabha and Rajyasabha
(4) Loksabha, Rajyasabha and State Legislative Assemblies

---

139. भारतीय राज्यघटनेचे कलम 16 कशाशी संबंधित आहे ?

(1) राज्यकारभाराची मार्गदर्शक तत्त्वे व मूलभूत कर्तव्ये
(2) मूलभूत कर्तव्ये व अधिकार
(3) नववा परीशीष्ट व सातवा परीशीष्ट
(4) मूलभूत अधिकार

Article 16 of the Indian Constitution deals with

(1) Directive Principles and Fundamental Duties
(2) Fundamental Duties and Rights
(3) Ninth Schedule and Seventh Schedule
(4) Fundamental Rights

---

140. राष्ट्रपती लोकसभा बरखास्त करू शकतात

(1) पंतप्रधानांच्या सल्ल्याने
(2) भारताच्या मुख्य न्यायाधीशांच्या सल्ल्याने
(3) लोकसभेच्या शिफारशीने
(4) यापैकी नाही

President can dissolve the Loksabha on the

(1) Advice of the Prime Minister
(2) Advice of the Chief Justice of India
(3) Recommendation of the Loksabha
(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

141. मार्गदर्शक तत्वे शासनाकडून केलेल्या अपेक्षा आहेत. तर मूलभूत कर्तव्ये ________ च्या अपेक्षा आहेत.

(1) मंत्रीमंडळ
(2) जनता
(3) प्रतिनिधी
(4) सर्वोच्च न्यायालय

Directive Principles are expectations of the Government where as the fundamental duties are the expectations of the

(1) Cabinet
(2) People
(3) Representatives
(4) Supreme Court

---

142. भारतीय राज्यघटना दुरुस्ती प्रक्रियेत खालीलपैकी कोणाचा सहभाग असतो ?

(1) मतदार
(2) राज्य विधीमंडळे
(3) संसद
(4) न्यायपालिका

Which of the following are involved in the amendment of the Indian Constitution ?

(1) Voters
(2) State Legislatures
(3) Parliament
(4) Judiciary

---

143. जोड्या लावा :

अ) दांडेकर समिती	1) निवडणूक सुधारणा
ब) सरकारीया आयोग	2) भ्रष्ट्राचार
क) संथानम समिती	3) प्रादेशिक असमतोल
ड) व्ही.एम. तारकुंडे समिती	4) केंद्र व राज्यसंबंध

(1) अ – 1, ब – 2, क – 3, ड – 4
(2) अ – 2, ब – 1, क – 4, ड – 3
(3) अ – 3, ब – 4, क – 2, ड – 1
(4) अ – 3, ब – 4, क – 1, ड – 2

Match the following :

A) Dandekar Samiti	1) Election Reforms
B) Sarkariya Commission	2) Corruption
C) Santanam Samiti	3) Regional Imbalance
D) V. M. Tarkunde Samiti	4) Central-State Relations

(1) A – 1, B – 2, C – 3, D – 4
(2) A – 2, B – 1, C – 4, D – 3
(3) A – 3, B – 4, C – 2, D – 1
(4) A – 3, B – 4, C – 1, D – 2

144. खालीलपैकी निवडणूक आयोग कोणते कार्य करीत नाही ?

(1) मतदार यादी तयार करणे (2) उमेदवारांचे नामांकन करणे

(3) मतदान केंद्रांची स्थापना (4) आचार संहिता लागू करणे

Which of the following tasks are not performed by the Election Commission ?

(1) Preparing the Electoral Rolls (2) Nominating the candidates

(3) Setting up polling booths (4) Implementing the model code of conduct

---

145. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशाला पदमुक्त करण्यासाठी ________ गरज असते.

(1) साधे बहुमत (2) लोकसभेचे बहुमत

(3) महाभियोग प्रक्रिया (4) संसदेच्या बहुमताची

To remove the judge of the Supreme Court requires ________

(1) Simple Majority (2) Majority of Loksabha

(3) Process of Impeachement (4) Majority of Parliament

---

146. राज्य विधीमंडळ ________ विषयासंदर्भात कायदा करू शकते.

(1) फक्त राज्य सूचीतील (2) फक्त समवर्ती सूचीतील

(3) वरीलपैकी दोन्हीही (4) यापैकी नाही

The state legislature can make laws with regard to subjects in ________

(1) The state list only (2) The concurrent list only

(3) Both the above list (4) None of these

---

147. विधान परीषदेचे सदस्य सारख्या संख्येत कोणत्या दोन संस्थांतून येतात ?

A) स्थानिक स्वराज्य प्राधिकरणे

B) राज्यपालांकडून नेमणुकीने

C) शिक्षक मतदार संघातून निवडून

D) पदवीधर मतदार संघातून निवडून

(1) B) आणि C) (2) B) आणि D) (3) C) आणि D) (4) A) आणि D)

From which two institutions equal number of representatives come to the Legislative Council ?

A) Local Self Authorities

B) Appointed by the Governor

C) Elected by the Teachers Constituency

D) Elected by the Graduate Constituency

(1) B) and C) (2) B) and D) (3) C) and D) (4) A) and D)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

148. खालीलपैकी भारतीय राज्यघटनेचे कोणते एक वैशिष्ट्य आहे ?

(1) भारत धार्मिक राज्य आहे
(2) भारत धर्मनिरपेक्ष राज्य आहे
(3) भारत भांडवलशाही राज्य आहे
(4) भारत सर्वंकषवादी राज्य आहे

Which one of the following is a feature of Indian Constitution ?

(1) India is religious state
(2) India is secular state
(3) India is capitalist state
(4) India is totalitarian state

---

149. विधानपरिषदेची सभासद संख्या त्या राज्याच्या विधानसभा सदस्य संख्येपेक्षा __________ अधिक नसावी.

(1) एक द्वितीयांश
(2) दोन तृतीयांश
(3) एक तृतीयांश
(4) तीन चतुर्थांश

The strength of a Vidhan Parishad cannot be more than __________ strength of the respective Vidhan Sabha.

(1) $\frac{1}{2}$
(2) $\frac{2}{3}$
(3) $\frac{1}{3}$
(4) $\frac{3}{4}$

---

150. समवर्ती सूचीमध्ये ____________ विषयांचा समावेश आहे.

(1) 35
(2) 47
(3) 66
(4) 97

The concurrent list consists of

(1) 35 subjects
(2) 47 subjects
(3) 66 subjects
(4) 97 subjects

---

151. डेटा कम्युनिकेशन मध्ये "सिंप्लेक्स" पद्धतीचे कम्युनिकेशन खालील प्रकारचे असते.

(1) डेटा फक्त एकाच दिशेने पाठवता येतो
(2) डेटा फक्त एकाच वेळेला एकाच दिशेने पाठवता येतो
(3) डेटा दोन दिशांना पाठवणे
(4) डेटा एका पेक्षा जास्त लोकांना पाठवणे

What does the term simplex mean in data communication ?

(1) Data is sent in only one direction
(2) Data is sent in only one direction at a time
(3) Data is sent in both directions
(4) Data is sent to more than one recipients

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

152. एबी फ्रेडमन व त्यांच्या विद्यार्थ्यांनी रोशेस्टर्ब विद्यापीठामध्ये एक नवीन पिढीचा संगणक प्रोसेसर तयार केलेला आहे जो सर्व प्रमुख कार्य क्षितीजलंब (उभे) पद्धतीने प्रोसेसरच्या अनेक थरांमार्फत अत्यंत कार्यक्षम पद्धतीने करतो. हे सर्व थर एकमेकांशी एका प्रणालीप्रमाणे संवाद साधतात. ही प्रोसेसरची रचना प्रत्येक चीपमधील प्रतिबाधा, वेगवेगळे कार्यकारी वेग व वेगवेगळ्या शक्ती/उर्जा यांची आवश्यकता/गरज विचारात घेते. हा आधुनिक संगणक प्रोसेसर खालीलपैकी आहे

(1) त्रिमितीय संगणक प्रोसेसर
(2) आरे प्रोसेसर
(3) क्षितीजलंब व्हेक्टर प्रोसेसर
(4) बहुथरीय पॅरलल प्रोसेसर

Eby Friedmann and his students at University of Rochesterb, have developed a new generation of Computer Processor which optimizes all key processing functions vertically, through multiple layers of Processors, where all layers interact like a single system. The design also accounts for different impedences from chip to chip, different operating speeds and different power requirements. This latest computer processor is

(1) 3-D Computer Processor
(2) Array Processor
(3) Vertical Vector Processor
(4) Multi-layer Parallel Processor

---

153. इंटरनेट हे ________ या प्रकारच्या नेटवर्कींगचे प्रतिक आहे.

(1) पॉईंट टू पॉईंट नेटवर्क
(2) सर्कीट स्वीचड् नेटवर्क
(3) पॅकेट स्वीचड् नेटवर्क
(4) मेसेज् स्वीचड् नेटवर्क

The internet is an example of

(1) A point to point network
(2) A circuit switched network
(3) A packet switched network
(4) A message switched network

---

154. मिडोरी ही मायक्रोसॉफ्ट रिसर्चद्वारे निर्माण केलेली एक ऑपरेटींग सिस्टीम आहे, जी लवकरच व्यवस्थेत येणार आहे. ही एक अतिशय सहज, सरळ व लहान सुविधाजनक कार्यप्रणाली आहे. जी सरळपणे स्थानिक हार्डवेअरमध्ये (X86, X64, ARM) काम करते. यामध्ये सर्व साधने व संग्रह पूर्णपणे संचलीत केलेली आहेत. ही कार्यप्रणाली विंडोज हायपर – V हायपरविजर वर प्रविष्ट केली जाणार आहे. हे मायक्रोसॉफ्टचे उत्पादन खालीलपैकी कशावर आधारित आहे ?

(1) क्लाऊड कॉम्प्युटींग
(2) ग्रीड कॉम्प्युटींग
(3) क्लस्टरींग
(4) मेनफ्रेम तंत्रज्ञान

MIDORI is an offshoot of Microsoft Research's singularity operating system which will be launched soon. This is a lightweight portable operating system which is designed to run directly on native hardware (X86, X64, ARM). In this system the tools and libraries are completely automated, and will be hosted on the Windows Hyper – V Hypervisor. This Microsoft product is based on ________

(1) Cloud based computing
(2) Grid computing
(3) Clustering
(4) Mainframe technology

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

155. ज्या 32 बीट आय पी अॅड्रेसमध्ये सर्व बीट एक (1) असतात त्या स्किमला __________ म्हणतात.

(1) तोच संगणक
(2) डायरेक्ट ब्रॉडकास्ट
(3) लिमिटेड ब्रॉडकास्ट
(4) लूप बॅक

In 32 bit ip addressing scheme all '1's represent

(1) This computer
(2) Direct broadcast
(3) Limited broadcast
(4) Loop back

---

156. जे संगणक केवळ बायनरी प्रणालीशी सीमीत नसुन, जे लक्षावधी गणना एकाचवेळी करू शकतात आणि जे माहिती ही परमाणु, फोटॉन किंवा इलेक्ट्रॉन म्हणून सांकेतिकरित्या मांडतात तसेच ज्यांचे एकत्रीत काम करणारी नियंत्रीत उपकरणे ही संगणकीय स्मृती व प्रोसेसर म्हणून काम करतात, हे संगणक खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडतात ?

(1) क्वांटम संगणक
(2) नॅनो संगणक
(3) सुपर संगणक
(4) क्लाउड संगणक

The computers which are not limited to two states (0 and 1), which work on a million computations at once and which encode information as atoms, ions, photons or electrons and their respective control devices that are working together to act as computer memory and a processor, are called as

(1) Quantum computers
(2) Nano computers
(3) Super computers
(4) Cloud computers

---

157. टी.सी.पी./आय.पी. मॉडेलमध्ये __________ ह्या नेटवर्क लेयरचा समावेश नसतो.

(1) ॲप्लीकेशन लेयर
(2) इंटरनेट लेयर
(3) ट्रांसपोर्ट लेयर
(4) प्रेझेंटेशन लेयर

Which layer is not present on TCP/IP model ?

(1) Application layer
(2) Internet layer
(3) Transport layer
(4) Presentation layer

---

158. __________ हे एक संगणकीय तंत्रज्ञान आहे ज्यामध्ये क्ष-किरण (एक्स-रे) चित्र/प्रतिमा हे पेन्सील किरणांचे वेगवेगळ्या कोनांतून स्कॅनींग (क्रमवीक्षण) करून मिळविले जातात आणि या प्रतिमा एका मिनीसंगणकामध्ये साठवून तिथेच त्यांचे विश्लेषण केले जाते. हा संगणक नंतर या प्रतिमांचे मॉनीटरवर (सी आर टी वर) चित्र काढतो.

(1) चुंबकीय अनुनाद इमेजींग (2) पॉसीट्रॉन इमिशन टोमोग्राफी

(3) संगणकीय टोमोग्राफी (4) डिजीटल क्ष-किरण शास्त्र

__________ is a computer based technology where X-ray images obtained from pencil-beam scan at various angles are stored in and analyzed by a minicomputer. The computer then redraws the picture on a CRT.

(1) Magnetic Resonance Imaging (2) Positron Emission Tomography

(3) Computer Tomography (4) Digital Radiology

---

159. शाळेतील मुलांसाठी भारतीय बनावटीचे पहिले क्लाऊड बेस टॅबलेट सोल्युशनचे नाव ______ हे आहे.

(1) आकाश (2) इ-ट्युटर (3) इ-गुरु (4) गॅलेक्सी

Which of the following is the name of India's first cloud based tablet solution for school students launched recently ?

(1) Akash (2) e-tutor (3) e-guru (4) Galaxy

---

160. ________ हा एक विशिष्ट संगणकीय उपयोग आहे जो उपयोगकर्त्याला माहितीचे दृक-श्राव्य पद्धतीने पृथ्थकरण करण्यासाठी मदत करतो. ह्या तंत्रज्ञानाद्वारे व्यवस्थापक अतिशय प्रभावशाली तुलना व सध्यस्थितीचा कल/ओघ याचे पृथ्थकरण करू शकतात. विक्री व विपणन, वित्तीय अहवाल, अंदाजपत्रक व नियोजन, मनुष्यबळ नियोजन, गुणक्ता विश्लेषण ही काही वरील संगणकीय प्रयोग/उपयोगाची कार्यक्षेत्रे आहेत.

(1) OLTP

(2) OLAP

(3) ERGONOMICS (इर्ग्रोनॉमिक्स)

(4) निर्णय सहायक तंत्र (डिसीजन सपोर्ट सिस्टीम)

__________ is a typical computer application that allows the user to interactively analyze the data. This technology enables the managers to perform powerful comparison and trend analysis. The application areas include sales and marketing, financial reporting, budgeting and planning, manpower planning, quality analysis etc.

(1) OLTP

(2) OLAP

(3) ERGONOMICS

(4) Decision Support System

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

161. खालीलपैकी कोणती गोष्ट कॉम्प्युटरने मेडीकल क्षेत्रात आणली ?

(1) ओपन हार्ट सर्जरी (2) व्हॅक्सीनेशन

(3) ब्रेन स्कॅन (4) एक्स-रे

Which of the following activities has been made possible by computer in medical activity ?

(1) Open heart surgery (2) Vaccination

(3) Brain scan (4) X-ray

---

162. दि. मे. 24, 2000 रोजी पंतप्रधान मा. श्री. अटल बिहारी वाजपेयी यांनी स्वर्ण जयंती विद्या विकास अंतरीक्ष उपग्रहाचे उद्घाटन केले ते ________ या नावाने ओळखले जाते.

(1) ज्ञान वाहीनी (2) विद्या वाहीनी

(3) सरस्वती वाहीनी (4) ज्ञान प्रकाश

On May 24, 2000 Prime Minister Atal Bihari Vajpayee launched the Swarn Jayanti Vidya Vikas Antariksh Upagraha known as ________

(1) Dynan Vahini (2) Vidya Vahini

(3) Saraswati Vahini (4) Dynan Prakash

---

163. फोरीयर विश्लेषणानुसार, कोणताही संयुक्त/संमिश्र सिग्नल (संकेत) हा खालीलपैकी कशाचे मिश्रण असतो ?

(1) साध्या साईन वेव्ह (तरंग) ज्यांची वारंवारता, आंदोलन व स्वरूप/प्रावस्था भिन्न आहे

(2) समान वारंवारता असणारी साधी साईन वेव्ह (तरंग) व कोसाईन वेव्ह (तरंग)

(3) भिन्न वारंवारता व समान आंदोलन असणारी साधी साईन वेव्ह व कोसाईन वेव्ह (तरंग)

(4) भिन्न वारंवारता व समान आंदोलन असणाऱ्या साध्या कोसाईन वेव्ह (तरंग)

According to Fourier analysis, any composite signal is a combination of ________

(1) Simple sine waves with different frequencies, amplitudes and phases

(2) Simple sine wave and cosine wave with same frequencies

(3) Simple sine wave and cosine wave with same amplitude and different frequency

(4) Simple cosine waves with different frequencies and same amplitude

---

164. टेलनेट, एफ.टी.पी. हे काही हायर लेव्हल प्रोटोकॉल्स सुरवातीला होते. त्यांचा समावेश ________ मध्ये होतो.

(1) ॲप्लीकेशन लेयर (2) प्रेझेन्टेशन लेयर

(3) ट्रॅन्स्पोर्ट लेयर (4) नेटवर्क लेयर

Protocols like telnet, FTP were some of the initial higher level protocols. They belong to

(1) Application Layer (2) Presentation Layer

(3) Transport Layer (4) Network Layer

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

165. जेंव्हा इलेक्ट्रॉनिक मेथड किंवा प्रोसीजर वापरून सेक्शन-3 च्या नियमानुसार एखादे इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्ड अधिप्रमाणीत केले जाते त्यास __________ म्हणतात.

(1) डिजिटल सर्टीफिकेट
(2) डिजिटल स्वाक्षरी
(3) डिजिटल रेकॉर्ड
(4) डिजिटल चिन्ह

__________ means authentication of any electronic record by subscriber by means of an electronic method or procedure in accordance with the provision of sect-3.

(1) Digital certificate
(2) Digital signature
(3) Digital record
(4) Digital symbol

---

166. ज्या प्रोटोकॉलमध्ये त्रुटी दुरुस्ती ही पाठविलेल्या फ्रेमची एक प्रत ठेऊन आणि जेव्हा वेळ संपते तेव्हा त्या फ्रेमचे पुन: प्रसारण होते, अशा प्रोटोकॉलला ______ म्हणतात.

(1) थांबा व वाट पहा (स्टॉप अँड वेट) प्रोटोकॉल
(2) थांबा व वाट पहा ARQ प्रोटोकॉल
(3) परतणे-N (गो बॅक N) प्रोटोकॉल
(4) ठराविक पुनरावृत्ती प्रोटोकॉल

The protocol in which error corrections are done by keeping a copy of the sent frame and retransmitting of the frame when the timer expires, is called as

(1) Stop-and-wait protocol
(2) Stop-and-wait ARQ protocol
(3) Go-back N protocol
(4) Selective repeat protocol

---

167. एस.टी. चे आरक्षण करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने __________ या वेबसाईटचा वापर केला आहे.

(1) www.आयआरसीटीसी.जीओव्ही.इन
(2) www.एमआरसीटीसी.जीओव्ही.इन
(3) www.एमएसआरटीसी.जीओव्ही.इन
(4) यापैकी नाही

To Book S.T. Tickets governments official website for Maharashtra is

(1) www.irctc.gov.in
(2) www.mrctc.gov.in
(3) www.msrtc.gov.in
(4) none of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

168. PPP प्रोटोकॉल हा एक बाईट-उन्मुख प्रोटोकॉल आहे. ज्यामध्ये फ्लॅग एक बाईट (आठ बिटचा समुह) आहे व जो, जेव्हा एखाद्या फ्रेमच्या डेटा विभागात प्रकट होतो, तेव्हा तो फ्लॅग ESC (एस्केप) बाईट वापरून संकरित केला जातो. हा ESC बाईट ______ आहे. PPP जोडणी, संपर्क निर्माण होण्याकरीता ____________ अवस्थेतून जाते.

(1) 10101010,5 (2) 01110111,6
(3) 11100010,4 (4) 01111101,6

Point-to-point (PPP) protocol is a byte-oriented protocol in which a flag is a byte which needs to escape whenever it appears in the data section of the frame. This escape byte is ____________ . This PPP connection goes through __________ transition phases for establishing the connection.

(1) 10101010,5 (2) 01110111,6
(3) 11100010,4 (4) 01111101,6

---

169. ____________ या प्रकारची की (चावी) डिजिटल सिग्नेचर तयार करताना वापरतात.

(1) पब्लीक की (2) प्रायव्हेट की
(3) लोकल की (4) सेक्युरड् की

_______________ key is used to create digital signature in cyber space.

(1) Public (2) Private
(3) Local (4) Secured

---

170. सर्व भ्रमणध्वनी प्रणालीमध्ये, भौगोलिक क्षेत्र हे कोशिकांमध्ये विभागलेले असते. प्रत्येक कोशिकेच्या मध्यभागी एक आधार कार्यस्थळ असते ज्याठिकाणी त्या कोशिकेतील सर्व दुरध्वनी प्रसारण करीत असतात. एका छोट्या प्रणालीमधील एक यंत्र/साधन जे अशा आधार कार्यस्थळांना जोडते, त्या यंत्राला/साधनाला __________ म्हणतात.

(1) मोबाईल स्विचींग केंद्र
(2) सार्वलौकीक मोबाईल दूरसंचार केंद्र
(3) सामान्य पॅकेट नभोवाणी कार्यस्थळ
(4) आधार कार्यस्थळ नियंत्रक

In all mobile phone systems, a geographic region is divided up into cells. At the center of each cell is a base station to which all telephones in the cell transmit. The device which connects all such base stations in a small system is known as

(1) Mobile switching center
(2) Universal mobile telecommunication center
(3) General packet radio station
(4) Base station controller

---

171. "सेक्युर सिस्टीम" म्हणजे कॉम्प्युटर हार्डवेअर, सॉफ्टवेअर आणि प्रोसीजर जी ________

(1) अनऑथोराईजड एक्सेस व मिसयुज पासून बऱ्यापैकी सेक्युर असणारी

(2) बऱ्यापैकी विश्वासार्ह आणि अचूक कार्य करणारी

(3) बंऱ्यापैकी ठरलेले कार्य करणारी व सर्व प्रमाणीत निकष वापरणारी

(4) वरील (1), (2) व (3) सर्व एकत्र असणारी

"Secure System" means computer hardware, software and procedure that ________

(1) Are reasonably secure from unauthorised access and misuse

(2) Provide reasonable level of reliability and correct operation

(3) Are reasonably suited to prefer intended function and adhere to generally accepted procedures

(4) All the above

---

172. डेटाबेस हा ________ याचा संग्रह आहे.

(1) इन्फॉर्मेशन (2) रेकार्डस

(3) नावे (4) फाईल्स

A database is a collection of related ________

(1) Information (2) Records

(3) Names (4) Files

---

173. एक वेबसाईट जी सर्वसाधारणपणे एखाद्या उपभोक्त्याच्या ऑन-लाइन प्रवासाचा प्रारंभिक बिंदू आहे आणि जी सर्वसामान्यांना माहिती मिळविण्यासाठी उपयोगी ठरते तसेच जितकी जास्तीत जास्त माहिती देणे शक्य आहे व उपभोक्त्यांसाठी जितकी कामे करणे शक्य आहे तितकी अनेक कामे ही वेबसाईट करते, जेणेकरून हे उपभोक्ते या वेबसाईटचा वापर करतील किंवा किमान या वेबसाईटला पुनः पुनः भेट देण्यास उद्युक्त होतील. अशा वेबसाईटला ________ म्हणतात.

(1) पोर्टल (2) व्होर्टल

(3) होमपेज (4) ब्लॉग

A website which is generally a primary point for a user's online journey and serves to help people find information and also attempts to provide as much information and serve many tasks for the users as possible to encourage them to stay or to at least continually revisit the site, is known as ________

(1) Portal (2) Vortal

(3) Homepage (4) Blog

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

174. __________ हा एक असा प्रचलित प्रोग्रॅम आहे जो HTTP पद्धती (GET आणि POST) आणि एनविरॉनमेंट व्हेरीएबल (परिवर्ती) वापरून बाहेरील प्रोग्रॅमला माहिती पाठवितो, तसेच ज्या संरूपामध्ये ब्राऊजर समजू शकतो, त्या संरूपामध्ये योग्य HTTP शिर्षक (हेडर) वापरून परिणाम परत पाठवितो.

(1) ASP (2) JSP (3) CGI (4) HTML

__________ is a program written to conform to a standard way of passing data into an external program through the use of HTTP methods (GET and POST) and environment variables and passing results back with the appropriate HTTP headers in a format the browser can understand.

(1) ASP (2) JSP (3) CGI (4) HTML

---

175. सेक्युर सॉकेट लेयरची निर्मिती __________ या कंपनीने केली आहे.

(1) मायक्रोसॉफ्ट (2) नेटस्केप (3) ॲपल मॅक (4) टाटा कंसलटंसी

Secure socket layer was developed by __________ company.

(1) Microsoft (2) Netscape (3) Apple Mac (4) TATA Consultancy

---

176. पाठवायच्या पॅकेटसचा फॉरमॅट इन्टरनेट प्रोटोकॉल ठरवितो. हे डिफाईन करण्याचे कार्य टी. सी. पी./आय. पी. मध्ये __________ याचे आहे.

(1) प्रेझेन्टेशन लेयर (2) ट्रॅन्सपोर्ट लेयर
(3) इन्टरनेट लेयर (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The official packet format of the packets to be transported is called the Internet Protocol (IP). In TCP/IP this is defined by

(1) Presentation Layer (2) Transport Layer
(3) Internet Layer (4) None of the above

---

177. __________ ही एक प्लॅटफॉर्मरहित भाषा आहे जी प्रोग्रॅम एकदा लिहिण्याची आणि अशा कोणत्याही यंत्र/यंत्रणा, ब्राऊजर किंवा परिचालीत प्रणालीमध्ये (ऑपरेटींग सिस्टीम) अंतर्गत वापरासाठी संमती देते, जे __________ चा आधार घेते. वेबपेजकडून वापरले जाणारे लहान जावा प्रोग्रॅम जे नवीन कार्यक्षमता प्रदान करण्यासाठी डाऊनलोड केले जातात व सरळ ब्राऊजरमध्ये चालवले जातात, अशा लहान प्रोग्रॅमना __________ म्हणतात.

(1) C #, क्रॉस-कंपाइलर, प्लग-इन (2) जावा, JVM, ॲप्लेट
(3) HTML, क्रॉस-असेंब्लर, ऑब्जेक्ट (4) C++, क्रॉस-कंपाइलर, ऑब्जेक्ट

__________ is a platform in dependent language that allows programs to be written once and deployed on any machine, browser or operating system that supports __________. Small Java programs used by web pages, that are downloaded and run directly within a browser to provide new functionality are called as __________

(1) C #, Cross-compiler, plug-in (2) Java, JVM, applet
(3) HTML, Cross-assembler, object (4) C++, Cross-compiler, object

---

178. 15 जुन 2012 साली भारत सरकारने (मद्रास उच्च न्यायालय) एक कायदा पारित केला आहे त्यानुसार ______ जर भारतातल्या एखाद्या वेबसाईटवर विवादास्पद सामग्री (उदा. चित्रपट) पूर्व परवानगीशिवाय किंवा त्या सामग्रीशी प्रत्यक्ष अथवा अप्रत्यक्षरित्या निगडीत व्यक्तीला न कळविता प्रदर्शित केली.

(1) पूर्ण वेबसाईटवर बंदी घातली जाईल

(2) तक्रारीनंतर 48 तासाच्या आत हे विवादास्पद प्रदर्शन थांबविले पाहिजे

(3) दोन लाख रुपये दंड किंवा सहा महिने कारावासाची शिक्षा होईल

(4) दहा लाख रुपये दंड किंवा दोन वर्षे कारावासाची शिक्षा होईल

Government of India (Madras High Court) has passed an order on June 15, 2012 which __________ if an objectionable content (e.g. Movie) is displayed on a website hosted in India, without prior permission or intimation to the person directly or indirectly associated with it.

(1) Bans the entire website

(2) Stops objectionable display of contents within 48 hrs. after complaint

(3) Imposes fine of 2 lakh rupees or 6-months of imprisonment

(4) Imposes fine of 10 lakh rupees or 2-years of imprisonment

---

179. जेंव्हा कॉंप्युटरची माहिती डेटा स्टोरेज मिडीयामधून कौशल्याने अचूकपणे काढून साठवून पुरावा म्हणून कोर्टात सादर केला जातो त्या प्रकारास ____________ म्हणतात.

(1) सायबर लॉ

(2) सायबर फोरेन्सिक

(3) सायबर सर्च

(4) सायबर अटॅक

____________ is a process of extracting information and data from computer storage media and giving guarantee regarding its accuracy and reliability which can be preserved and presented in manner acceptable in court of law.

(1) Cyber law

(2) Cyber forensics

(3) Cyber search

(4) Cyber attack

180. एका अधिनियमाद्वारे ई-मेलला भारतामध्ये संपर्क व्यवस्थेसाठी एक वैध माध्यमाचा दर्जा दिला आहे. याचाच अर्थ असा होतो की ई-मेल हा न्यायसंस्थेमध्ये प्रस्तुत व अनुमोदित (संमत) केला जाऊ शकतो. अशाप्रकारे त्याचा कायदेशीर कार्यवाहीसाठी पर्याप्त दस्तऐवज म्हणून वापर केला जाऊ शकतो. हे वैशिष्ट्य ____________ मध्ये प्रस्तावित करण्यात आले.

(1) IT अधिनियम 2000 (2) IT विधेयक 2006

(3) IT विधेयक 2008 (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

The act legalizes the e-mail and gives it the status of being valid form of carrying out communication in India. This implies that e-mails can be duly produced and approved in court of law, thus can be regarded as substantial document to carry out legal proceedings. This feature is introduced in

(1) IT Act 2000 (2) IT Amendment Bill 2006

(3) IT Amendment Bill 2008 (4) None of these

---

181. (eDh D) हे ॲप्लीकेशन मिडीया लॅब एशियाने केंद्रीत व विकेंद्रीत EMR (इ.एम.आर.) स्टोरेजसाठी बनवले आहे यातील eDh D चा अर्थ खालीलपैकी एक आहे.

(1) इ-धन्वंतरी डिस्ट्रीब्युटेड

(2) इ- धन्वंतरी डायग्नोस्टीक

(3) इ-धन्वंतरी डिटेक्शन सिस्टिम

(4) इ-धन्वंतरी डिझाईन

(eDh D) is an application which is web based with centralized and distributed storage of EMR clinic developed by media lab asia. What is the full form of eDh D ?

(1) e- Dhanvantari Distributed

(2) e- Dhanvantari Diagnostic

(3) e- Dhanvantari Detection System

(4) e- Dhanvantari Design

---

182. शेतकऱ्यांसाठी मिडीया लॅब एशियाने आर्किव असलेली बहुभाषीक प्रश्न उत्तर स्वरूपातील केलेली कम्युनिकेशन सिस्टीम ____________ ही आहे.

(1) ए. ए. क्यु. यु. ए. (2) ए. क्यु. यु. ए.

(3) एल. क्यु. यु. ए. (4) ए. यु. क्यु. यु. ए.

____________ is an archieved multilingual question answer based communication system in Media Lab Asia for farmers.

(1) a AQUA (2) AQUA

(3) IQUA (4) AUQUA

---

183. माहिती-तंत्रज्ञान क्षेत्रातील एक महत्त्वाचा उद्योग म्हणून ____________ याचा उल्लेख करावा लागेल ज्यामध्ये रुग्णाची गोपनिय व प्रचलित माहिती ही चिकित्सकाने स्वत:च्या आवाजात ध्वनीमुद्रित केलेला अहवाल हा लिखीत स्वरूपात रूपांतरित केला जातो. अमेरिकेमध्ये हा उद्योग वार्षिक 10 ते 25 अरब डॉलर इतका आहे जो प्रतिवर्षी 15% ने वाढत आहे.

(1) वैद्यकिय आवाज ओळख प्रणाली

(2) वैद्यकिय ट्रान्सक्रिप्शन

(3) वैद्यकिय माहिती व्यवस्था प्रणाली

(4) जैव वैद्यकिय व्होर्टेक्स प्रणाली

One of the well known business created by Information Technology service is the ____________ where up-to-date, confidential patient information is converted from voice recorded reports as dictated by physicians into text format. In United States, this business is estimated to be worth US 10 to 25 billion dollars anually and growing 15% each year.

(1) Medical Voice Recognition System

(2) Medical Transcription

(3) Medical Information Management System

(4) Biomedical Vortex System

---

184. माहिती तंत्रज्ञानाची भूमिका स्वास्थ्य उद्योगामध्ये खूप महत्त्वाची आहे. उद्योगाचे विस्तारीकरण करण्यासाठी चिकित्सक, दवाखाने आणि हॉस्पीटल हे सर्व माहिती तंत्रज्ञानाचा दैनंदिन जीवनामध्ये वापर करत आहेत. स्वास्थ्य उद्योगाचा विचार करता खालीलपैकी कोणता मुद्दा महत्त्वाचा आहे ?

(1) इलेक्ट्रॉनिक स्वास्थ्य माहिती साठवण संच (2) संगणकीय मागणी परिपूर्णता प्रगणन

(3) चिकित्सालय निर्णय सहायक प्रणाली (4) वरील सर्व

IT plays very important role in the healthcare industry. Doctors, clinics and hospitals are making use of IT in day-today activities to make grow the business. Which of the following is the important issue as far as healthcare industry is concerned ?

(1) Electronic Health Record (2) Computerized Provider Order Entry

(3) Clinical Decision Support System (4) All of above

---

185. मिडीया लॅब एशियाने आय.सी.टी.च्या आधारे अग्रो ॲडव्हायजरी सिस्टीम तयार केली आहे तीचे नाव ____________ आहे.

(1) इ-सागू (2) बी-सागू (3) डी-सागू (4) आय-सागू

____________ is an ICT based personalised agro advisory system developed by Media Lab Asia.

(1) eSagu (2) bSagu (3) dsagu (4) ISagu

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

186. मिडीया लॅब एशियाने छोट्या व्यापाऱ्यांकरीता तयार केलेली सिस्टीम ____________ आहे.

(1) इ-गाला (2) आय-गाला (3) इ-बिझनेस (4) इ-ट्रेड

____________ is a low cost retail management system developed by Media Lab Asia.

(1) e-Galla (2) I-Galla (3) e-Business (4) e-trade

---

187. व्यापारामधील लक्ष व उद्देश्य गाठण्यासाठी तसेच माहिती प्रशासनाची गरज पूर्ण करण्यासाठी एका माहिती तंत्रज्ञान संस्थेने खालीलपैकी कोणती साधने प्रदान केली पाहिजेत ?

(1) IT नेतृत्त्व (2) माहितीची गुणवत्ता

(3) उद्योग विशारद/तज्ञ (4) वरील सर्व

Which of the following resources should be provided by the IT organization to achieve the business goals and objectives and meet the needs of the data governance organisation ?

(1) IT Leadership (2) Data Quality Lead

(3) Enterprise Architect (4) All of above

---

188. राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय दुरसंचार व्यवस्था हा माहिती तंत्रज्ञानाच्या पायाभूत मांडणी मधील एक प्रमुख घटक आहे. ही दुरसंचार व्यवस्था __________ आणि ___________ आहे. माहिती तंत्रज्ञान सॉफ्टवेअर सेवा, इंटरनेट आणि माहिती तंत्रज्ञान अनुरूप सेवा सुविधा (ITES) हे माहिती तंत्रज्ञानाच्या पायाभूत मांडणीचे प्रमुख उपभोक्ता आहेत.

(1) V-SAT पायाभूत मांडणी आणि ISP (2) इरनेट आणि ISP

(3) एज्युसॅट आणि इरनेट (4) एज्युसॅट आणि ISP

The main constituents of IT infrastructure are tele communication-backbone both national and international. They are ____________ and ____________. IT software and service including ITES and internet are among the major users of IT infrastructure.

(1) V-SAT infrastructure and ISPs (2) ERNET and ISPs

(3) EDUSAT and ERNET (4) EDUSAT and ISPs

---

189. वर्ल्ड वाईड वेब कॉन्सोरटीअम या संस्थेस __________ या नावे ओळखतात

(1) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू सी (2) डब्ल्यू 3 सी

(3) डब्ल्यू सी 3 (4) सर्व (1), (2), (3) बरोबर

World wide web consortium is known as ____________

(1) wwwc (2) w_3c

(3) wc3 (4) all (1), (2), (3) are correct

---

190. इ.आर.पी. सिस्टीम ही एखाद्या कंपनीच्या आतील व बाहेरील मॅनेजमेंट इन्फॅमेशन सिस्टीमचा मेळ बसवते अशा या इ.आर. पी. सिस्टीमची पूर्ण फोड ____________ आहे.

(1) इंटर प्राईज रिर्सोस प्लानिंग (2) एक्स्पर्ट रिर्सोस प्लानिंग
(3) एक्स्पोर्ट रिर्सोस प्लानिंग (4) वरीलपैकी एकी पर्याय नाही

ERP system integrates Internal and External MIS (Management Information System) across as Entire organisation, here ERP means ____________

(1) Enterprise Resource Planning (2) Expert Resource Planning
(3) Export Resource Planning (4) None from above

---

191. मिडीया लॅब एशिया द्वारा निर्मित, वेब आधारित एक बुद्धीमान शिक्षण प्रणाली जी सर्व विद्यार्थ्यांची माहिती साठवून ठेवते, मुलांसाठी दृक-श्राव्य वातावरण तयार करते, शिक्षकांना शिकविण्यासाठी एक प्रभावशाली व कुतुहलजनक मंच निर्माण करून देते आणि जी एकच अभ्यासक्रमातील पाठ निरनिराळ्या पद्धतीने प्रस्तुत करण्याची सुविधा प्राप्त करून देते, ही प्रणाली ____________ आहे.

(1) साक्षर (2) सहायिका (3) शिक्षण (4) शिशुशिक्षण

The web based intelligent tutoring system developed in Media Lab Asia. Which stores all the information of the students, provides interactive environment for the children, provides platform to teachers to make teaching effective and interesting and provides facility to present the same courseware in different forms is known as

(1) Sakshar (2) Sahayika (3) Shikshan (4) Sishushikshan

---

192. भारतातील मुक्त व दूरशिक्षण देणाऱ्या संस्थांनी विकसीत केलेले आणि डिजीटल शिक्षण संसाधन (साधन संपत्ती) साठविण्यासाठी, संरक्षित/मुद्रीत करण्यासाठी, वितरण करण्यासाठी, सूचीकरणासाठी व विभागून घेण्यासाठी ____________ हे एक राष्ट्रीय डिजीटल भांडार आहे.

(1) ई-ज्ञानकोश (2) साक्षत
(3) व्यास (4) वरील एकही नाही

____________ is a National Digital Repository to store, index, preserve, distribute and share the Digital Learning Resources developed by the open and Distance Learning Institutions in India.

(1) e-Gyankosh (2) Sakshat
(3) Vyas (4) None of the above

---

193. सी-डॅक ने ऑनकोलॉजीवर जे सॉफ्टवेअर तयार केले आहे त्याचे नाव ____________ आहे.

(1) संजीवनी (2) तेजस (3) आयुसॉफ्ट (4) मर्क्युरी

____________ is the name of software developed by C-DAC for Oncology.

(1) Sanjeevani (2) Tejas (3) Ayusoft (4) Mercury

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

194. वेबमध्ये अभ्यागतावर ज्याचा प्रामुख्याने परिणाम होतो ते म्हणजे विपणन (खरेदी-विक्री). खालीलपैकी कोणते वेब मार्केटींग (पणन) या प्रकारात मोडत नाही ?

a) वेबपेज तयार करण्यासाठी लागणारे सोर्स-कोड (आज्ञावली)
b) वेबपेजवरील माहिती
c) तुमचा अभ्यागताबरोबरचा/प्रमुख ग्राहकाबरोबरचा सुसंवाद
d) तुमच्या वेबसाईटवर तुम्ही सादर केलेले तुमचे अनुभव
e) तुम्ही समर्पित होस्टिंग वापरता किंवा सामुयिक होस्टिंग

(1) a), b), e) (2) फक्त a) (3) फक्त e) (4) a) आणि d)

On the web, everything that affects the visitor is marketing, which of the following can not be called as a part of web marketing ?

a) The source code used to design web pages
b) The content on your pages
c) Your interaction with visitors
d) All the experiences you provide at your site
e) Whether you adopt dedicated hosting or shared hosting

(1) a), b), e) (2) Only a) (3) Only e) (4) a) and d)

---

195. सी-डॅक ने ओपन सोर्स टेक्नोलॉजीद्वारे "क्लाऊड बेस" सॉफ्टवेअर तयार केले आहे त्याचे नाव __________ आहे.

(1) वरुणराज (2) मेघराज (3) मेघदूत (4) यापैकी नाही

C-DAC's first open source free software suit to establish cloud is __________

(1) Varunraj (2) Meghraj (3) Meghdoot (4) None of above

---

196. खालीलपैकी कोणते आऊटसोर्सिंगसाठी प्रभावी कारण होऊ शकत नाही ?

a) लागणारी कुशलता व तंत्रज्ञान सहजपणे मिळणे
b) आऊटसोर्सिंग परियोजनेमधील सर्वसाधारण संपूर्ण मूल्य बचत
c) आऊटसोर्सिंगनंतर कंपनी त्यांच्या प्रमुख उद्योगांकडे लक्ष केंद्रीत करू शकते
d) गुणवत्ता नियंत्रणातील अनिश्चितता आणि आऊटसोर्सिंग परियोजनेतील निर्णय प्रक्रिया

(1) फक्त b) (2) b) आणि d) (3) a) आणि b) (4) फक्त d)

Which one of the following cannot be considered as an effective cause of outsourcing ?

a) Access to needed skills and technology easily
b) Overall cost savings for outsourcing projects
c) Companies can focus on their core business after outsourcing
d) Uncertainty on quality control and decision making to outsourcing projects

(1) Only b) (2) b) and d) (3) a) and b) (4) Only d)

---

197. खालीलपैकी कोणत्या कारणामुळे पृथ्वीसभोवती इ-कचरा खूप मोठ्या प्रमाणात वाढत आहे ?

a) तंत्रज्ञानातील शीघ्र बदल

b) मिडीयातील बदल

c) घसरणाऱ्या किंमती

d) सुनियोजीत अप्रचलन

(1) a) आणि d) (2) फक्त a) (3) a) आणि c) (4) वरील सर्व

Which of the following has resulted in a fast-growing surplus of e-waste around the globe ?

a) Rapid changes in technology

b) Changes in media

c) Falling prices

d) Planned obsolescence

(1) a) and d) (2) Only a) (3) a) and c) (4) All of above

---

198. भारतीय ग्रीड कंप्युटींग ________________ या नावे सी-डॅक या भारतीय उपक्रमाने देशाचे भवितव्य इंजिनिअरींग, संशोधन व सामाजिक व व्यावसायीक दृष्ट्या उज्वल करण्यासाठी सुरु केला आहे.

(1) गरुडा (2) आय.एन. जी.सी. आय.

(3) इ-गुरु (4) इगल

C-DAC launched the Indian National Grid Computing named ________________ with vision to facilitate solution to scientific, engineering and socio-economic development.

(1) GARUDA (2) INGCI

(3) E-GURU (4) EAGLE

---

199. अमेरिकेच्या पर्यावरण संरक्षण शाखेनुसार (EPA) खालीलपैकी कोणती इलेक्ट्रॉनिक वस्तु ही सर्वात जास्त धोकादायक ई-कचरा म्हणून गणली जाते ?

(1) भ्रमणध्वनी (2) सी.आर.टी. मॉनिटर्स

(3) रेफ्रीजरेटर्स (4) प्रोसेसर्स

According to United States Environmental Protection Agency (EPA), which of the following electronic item is considered most hazardous e-waste ?

(1) Mobile phones (2) CRT monitors

(3) Refrigerators (4) Processors

---

200. ऑगस्ट 2010 ला टेलीमेडीसीन क्षेत्रांतर्गत ________________ हा कार्यक्रम सुरु झाला.

(1) इ-डॉक्टर (2) इ-धन्वंतरी (3) हॅलो-डॉक्टर (4) धन्वंतरी

In August 2010 in the telemedicine sphere a system was introduced known as ________________

(1) e-Doctor (2) e-Dhanwantari (3) hello-Doctor (4) Dhanwantari

---

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग – 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK